

NORSK LOVTIDEND

Utgitt efter offentlig foranstaltning ifølge lov av 1 april 1876.

Nr. 18

Utgitt 19 mai

1938

Skrivelse fra Handelsdepartementet.

6 mai.

I medhold av §§ 90 og 109 i lov om handelsnæring av 8 mars 1935 stadfester departementet herved de av Oslo bystyre i møte 7 april 1938 vedtatte vedtekter for salg fra portrum m. v. Vedtektene gjelder inntil videre fra og med 16 mai 1938, fra hvilken dag bestemmelsene om salg fra portrum i Oslo torvvedtekter, bortsett fra bestemmelsene om automatsalg, opphører å gjelde.

Vedtektene lyder så:

§ 1. Salg fra tomter og annen privat grunn og innganger til sådanne samt fra portrum og innganger til bygninger — når disse steder står i umiddelbar eller fri forbindelse med almindelig beferdet strøk — kan på hverdager bare finne sted fra kl. 7 til kl. 23,30. På søn- og helligdager kan salg bare finne sted fra kl. 17 til kl. 23,30.

Påske-, pinse-, jul- og nyttårsaften opphører salget kl. 18.

På 1 og 17 mai kan salg finne sted som på almindelige hverdager. Faller dagene på søn- og helligdag, må salg dog ikke finne sted mellom kl. 10 og kl. 12.

§ 2. Barn under 16 år må ikke drive salg som nevnt i § 1, eller bistå ved sådant salg.

§ 3. Formannskapet kan bestemme at salg som nevnt i § 1 skal være forbudt i visse strøk av byen. Før sådan beslutning treffes, skal politiets uttalelse være innhentet.

§ 4. Den som vil drive salg som nevnt i § 1 må gi skriftlig melding om dette til politiet før salget begynner. Når et utsalgssted flyttes eller nedlegges, skal dette skriftlig meldes til politiet.

De som allerede driver sådant salg som nevnt i § 1 skal innen en måned fra denne vedtekts ikrafttreden melde dette skriftlig til politiet.

Politiet fører fortegnelse over de mottatte meldinger.

§ 5. Overtredelse av foranstående bestemmelser eller av de i henhold til § 3 trufne beslutninger straffes efter lov om handelsnæring av 8 mars 1935 § 92, jfr. §§ 112 og 113.

6 mai. **Telegram** fra Arbeidsdepartementet.

I henhold til motorvognlovens § 19 bestemmes at motorvognkjøring på veiene Hammerfest—Repparfjorddal og Varangerbotn—Seida, Finnmark fylke, efter overingeniørens nærmere bestemmelse kan forbys under teleløsningen.

Denne bestemmelse trer i kraft straks.

9 mai. **Skriv** frå Landbruksdepartementet.

I samsvar med § 15 i lov om skogvern frå 12 februar 1932 og vedtak i Gulen heradstyre, Sogn og Fjordane fylke, frå 14 september 1936 og 23 mars 1938 vert fastsett:

1. Frå 1 juni 1938 skal det vera forbode å hamne med geit i skogmark som høyrer til desse gardane i Gulen herad:

Nordgulen gnr. 25 bnr. 1 til 11.

Tveit » 26 » 1 » 11.

Haveland » 27 » 1 » 13.

Hantveit » 29 » 1 » 2.

Hauge » 30 » 1 » 5.

Forbudet gjeld heile året.

2. Brot på denne fyreseгна vert straffa.

9 mai. **Skriv** frå Landbruksdepartementet.

I samsvar med § 15 i lov om skogvern frå 12 februar 1932 og vedtak i Samnanger heradstyre, Hordaland fylke, frå 9 april 1938 vert fastsett:

1. Frå 1 juni 1938 skal det vera forbode å hamne med geit i skogmark som høyrer til desse gardane i Samnanger herad:

Gjerde gnr. 109 bnr. 1 til 11.

Steinsland » 110 » 1 » 14.

Haga » 111 » 1 » 15.

Tveiterås » 113 » 1 » 5.

Tveit nordre » 114 » 1 » 10.

Langeland » 115 » 1 » 10.

Høysæter » 118 » 1 » 29.

2. Brot på denne fyreseгна vert straffa.

9 mai. **Skriv** frå Landbruksdepartementet.

Med heimel i § 22 i lov om jakt og fangst frå 20 mai 1899 og kongeleg resolusjon frå 25 september 1931 vert med dette gjeve løyve til å nytta gift til fangst av rovdyr til solenge i Rennebu herad, Sør-Trøndelag fylke.

Gift må ikkje leggjast ut fyre 1 november og må innsamlas innan 1 mai kvart år.

Skrivelse fra Landbruksdepartementet.

9 mai.

Med hjemmel i § 44 i lov av 20 mai 1899 angående jakt og fangst og kongelig resolusjon av 25 september 1931 fredes hjortekolle det hele år på øia Hitra (Helgebostad undtatt) i Sør-Trøndelag fylke.

Bestemmelsen gjelder inntil videre, dog ikke lenger enn til utgangen av året 1940.

Overtredelse av denne bestemmelse er belagt med straff.

Skrivelse fra Arbeidsdepartementet.

9 mai.

I henhold til § 27 i lov om bygningsvesenet av 22 februar 1924 stadfestes den av Aker herredstyre, Akershus fylke, i møte 7 april 1938 vedtatte regulering av kvartalet mellom Eltonveien, Åkerøveien vei 428 og Sinselveien.

Samtidig har departementet i henhold til nevnte lovs § 3 stadfestet de av herredstyret i samme møte vedtatte vedtekter for området.

Vedtektene lyder så:

1. Bebyggelsen skal være åpen villamessig med våningshus ikke over 2 fulle etasjer og garasje ikke over 1 etasje.
2. Våningshus og garasje legges i sådant forhold til de regulerte veier og nabogrenser som bebyggelsesplanen viser. Hvis forskriftsmessige avstander opnås, kan mindre utbygg på våningshuset tillates foran byggeflukten, når de ikke gis større fremspring enn 2,5 meter og ikke opføres i mer enn 1 etasje.
3. Våningshusets størrelse kan være opptil 11 % av tomtens nettoareal. Gesimshøiden må ikke være over 7 meter og mønehøiden ikke over 9 m. Ens takform må gjennomføres kvartalsvis eller i samme byggeflukt. Takvinkel må være 22°.
4. Hvor garasje kommer nærmere nabogrense enn forskriftsmessig avstand, skal den være ildfast. Garasjens størrelse må ikke overstige 25 m². Garasjen kan plasseres i våningshusets kjeller. I så fall bortfaller retten til frittstående garasje. På tomter hvor sådan ikke er vist, er garasje forutsatt innredet i våningshusets kjeller.
5. Hus- og gjerdefarven må godkjennes av bygningsvesenet.
6. Mot regulert vei må opsettes 1 m høie tregjerder. Sammenhengende gjerder utføres av ensartet konstruksjon, høide og farve, jfr. punkt 5.
7. Selger av tomt er ikke berettiget til ved privat servitutt å etablere forhold som står i strid med disse vedtekter.

9 mai. Spesielle bestemmelser:

8. Våningshusene må ikke inneholde mere enn 2 leiligheter. Parsellene av gnr. 84 bnr. 44, 76, 80 og 106 må kun bebygges med eneboliger.

9. Undtagelser fra disse vedtekters pkt. 1, 2, 3, 4 og 6 kan hvor særlige grunner taler herfor, tillates av reguleringsrådet innenfor den i bygningsloven og de almindelige bygningsvedtekter for Aker optrukne ramme.

For øvrig gjelder bestemmelsene i bygningsloven og de almindelige bygningsvedtekter for Aker.

10 mai. **Skrivelse fra Socialdepartementet.**

Ifølge bemyndigelse gitt ved kongelig resolusjon av 25 april 1924 stadfester departementet herved i henhold til lov nr. 5 av 25 juli 1913 med enkelte redaksjonelle endringer Holmestrand bystyes beslutning i møte 28 april 1938 om forandring i § 3 i den gjeldende vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder. Forandringen trer i kraft straks.

Efter forandringen lyder § 3 så:

§ 3.

A. Utsalgssteder hvor der kun selges baker- og konditorvarer skal med de nedennevnte undtagelser på hverdager holdes lukket fra kl. 18 til kl. 8,30.

På lørdager lukkes dog kl. 17 i tiden fra og med 15 september til og med 30 april. I tiden fra og med 15 til og med 23 desember kan der holdes åpent til kl. 20. Påskeaften, pinseaften, julaften og nyttårsaften lukkes kl. 15. 1 mai og 17 mai samt St. Hansdag kan der holdes åpent fra kl. 8,30 til kl. 18.

B. På søn- og helligdager kan der holdes åpent fra kl. 14 til kl. 19,30.

Faller jul- og nyttårsaften på søndag, kan der holdes åpent fra kl. 14 til kl. 15.

11 mai. **Skrivelse fra Socialdepartementet.**

Ifølge bemyndigelse gitt ved kongelig resolusjon av 25 april 1924 stadfester departementet herved i henhold til lov nr. 5 av 25 juli 1913 med enkelte redaksjonelle endringer beslutning av Halse og Harkmark herredstyre, Vest-Agder fylke, i møte 11 mars 1938 om vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder. Vedtekten gjelder inntil videre fra og med 5 juni 1938.

Vedtekten lyder så:

§ 1. Utsalgssteder for varer skal på søn- og helligdager være helt lukket.

På julaften lukkes kl. 18, jfr. lov av 14 juli 1897.

§ 2. Vedtektens bestemmelser omfatter ikke bensin- 11 mai.
stasjoner.

§ 3. Overtredelse av vedtektens bestemmelser straffes
etter loven, jfr. straffelovens § 339, 2.

**Lov om endring i lov av 4 juli 1919 om 13 mai.
innskrenkning i adgangen til å slippe hing- Nr. 1.
ster, graokser, geitebukker og graværer på
beite.**

Vi HAAKON, Norges Konge, gjør vitterlig:

at Oss er blitt forelagt Stortingets beslutning av 28 april
1938 sålydende:

I.

Lovens § 1, 4. ledd skal lyde slik:

Efter ansøknin g fra herredstyre eller fylkesting kan
Kongen for vedkommende herred eller fylke utvide det i før-
ste ledd nevnte forbud til å gjelde også gravær og geitebukk
født i et nærmere fastsatt tidsrum efter 15 april, dog ikke
efter 1 juli.

II.

Denne lov trer i kraft straks.

Ti har Vi antatt og bekreftet, likesom Vi herved antar og
bekrefter samme som lov, under Vår hånd og rikets segl.

Gitt på Oslo slott 13 mai 1938.

HAAKON

(L. S.)

Johan Nygaardsvold

B. Rolsted

**Lov om midlertidig forhøielse av losbe- 13 mai.
talingen. Nr. 2.**

VI HAAKON, Norges Konge, gjør vitterlig:

at Oss er blitt forelagt Stortingets beslutning av 28 april
1938 sålydende:

Fra 1 juli 1938 til 1 juli 1939 skal lospengene som be-
regnes av så vel lospliktige som ikke lospliktige fartøier
efter taksttabellene i lov om losvesenet av 14 februar 1930
erlegges med et tillegg av 35 pct.

Herav tilfaller for de lospliktige fartøiers vedkommende
de 30 pct. vedkommende sportellønte los, mens de resterende
5 pct. henlegges til et fond, hvorav der efter Kongens nær-
mere bestemmelse utbetales grunnbidrag til loser samt bi-
drag til skøitehold og til bestridelse av utgifter ved losgut-
ters lønn.

For kretser hvor losintradene er så betydelige, at de
enkelte losers inntekter blir uforholdsmessig store, når de

- 13 mai. foruten taksten tillike skal oppebære grunnbidrag og tillegg
 Nr. 2. etter foranstående, kan Kongen eller den han dertil be-
 myndiger bestemme, at losenes anpart av tillegget skal ned-
 settes eller endog at den helt skal bortfalle, likesom også at
 der ikke skal tilståes dem noe grunnbidrag eller annet
 bidrag av fondet.

Ti har Vi antatt og bekreftet, likesom Vi herved antar
 og bekrefter samme som lov, under Vår hånd og rikets segl.

Gitt på Oslo slott 13 mai 1938.

HAAKON

(L. S.)

Johan Nygaardsvold

B. Rolsted

- 18 mai. Lov om forandring av lov om skogvern
 Nr. 3. av 12 februar 1932.

VI HAAKON, Norges Konge, gjør vitterlig:
 at Oss er blitt forelagt Stortingets beslutning av 5 mai
 1938 sålydende:

I.

I lov om skogvern av 12 februar 1932 skal følgende
 bestemmelser lyde:

§ 6, første punktum.

Før skogopsynet i henhold til denne lov treffer noen
 avgjørelse av forbud mot blinkning, mot åvirkning eller om
 innskrenkninger i denne, om kulturplikt, eller om frist for
 omlegning av skogmark i annet øiemed, eller avgjørelser i
 henhold til § 34, sjette ledd, skal den som avgjørelsen angår
 være gitt anledning til å uttale sig, hvis han har kjent bo-
 sted her i riket.

§ 14, første ledd.

Åvirkning til salg eller industriell produksjon av bar-
 trær skal meldes til skogopsynet innen en av opsynet fast-
 satt frist før blinkning. Ved beslutning av skogopsynet kan
 dessuten for herred eller del av det bestemmes at slik åvirk-
 ning må være anmeldt innen en bestemt dato hvis den aktes
 utført i et av opsynet angitt tidsrum. Meldingen skal i begge
 de nevnte tilfelle inneholde opgave over åvirkningsstedet,
 åvirkningens art og omtrentlige mengder og øvrige opplys-
 ninger som skogopsynet måtte bestemme. Trærne skal være
 blinket før åvirkningen. Opsynet kan, efter nærmere regler
 av fylkesskogselskapet, lemppe på disse bestemmelser hvor
 dette finnes ubetenkelig.

§ 16, første ledd.

13 mai.

Nr. 3.

Finner skogopsynet at det er åvirket i strid med foranstående bestemmelser eller bestemmelser utferdiget i medhold av dem, eller at der er planlagt åvirkning som antas å ville komme i strid med dem, kan opsynet nedlegge forbud mot blinkning og mot at åvirkning foretas uten etter forutgående utblinkning av opsynet. Forbudet kan, hvor forholdene tilsier det, begrenses på den måte opsynet finner hensiktsmessig.

§ 17. Om kulturplikt.

Finner skogopsynet at der efter åvirkning ikke er levnet tilstrekkelige trær av slik beskaffenhet, at de under naturforholdene på stedet kan antas å trygge skogen og sikre en tilfredsstillende naturlig ettervekst innen rimelig tid eller at ytterligere hugst og oprenskning er nødvendig for å sikre vilkårene for effektive kulturarbeider og den fremtidige skogbestand, skal opsynet, såfremt det ikke opnåes minde-
lig overenskomst efter § 19, pålegge skogeieren å utføre de arbeider (herunder fornødne efterarbeider) til sikring av etterveksten, som opsynet finner påkrevd og rimelig. I pålegget skal fastsettes en frist innen hvilken disse arbeider skal være utført.

Sådant pålegg om kulturplikt kan dog ikke gis hvor opsynet på forhånd har godkjent åvirkningen (ved foretatt utblinkning eller utvisning eller meddelt tillatelse), med mindre opsynet har satt kulturarbeider som vilkår for å tillate åvirkningen.

§ 28, første og annet ledd.

Skogstyret kan bestemme at skog — eller visse arter av skog — skal ansees som vernskog, når den skjønnes å tjene til vern mot skred og ras, elvebrudd, skadeflom, sandflukt eller lignende eller til særlig vern for annen skog eller for bebygget land, videre grenseskog og fjellskog som på grunn av sin beliggenhet op mot fjellet, ut mot havet eller høit mot nord har så vanskelige foryngelsesforhold eller så liten veksterlighet, at den skjønnes å ville legges øde om den mishandles eller forhugges. Skogstyret kan gi det område for hvilket bestemmelsene fastsettes en naturlig avgrensning.

Forslag til bestemmelser som i foregående ledd nevnt utarbeides av en skogstyret efter forslag fra fylkesskogsselskapet opnevnt skogkyndig mann med bistand av skogrådet eller — hvor sådant ikke er opprettet — av to av herredstyret valgte menn som skal være fortrolige med skog-

13 mai. forholdene i herredet. Valg av de 2 nevnte menn må i til-
Nr. 3. felle være foretatt senest innen 2 måneder efter at herred-
styret har mottatt skogstyrets pålegg derom.

§ 34, første ledd.

Den som åvirker til salg eller industriell produksjon plikter å utføre kulturarbeide i skogen til fremme av gjenveksten og skal i det øiemed svare en avgift av 2 % av det åvirkedes bruttoverdi.

§ 41. Betaling for utblinkning m. v.

Skogeier og annen åvirkeberettiget plikter å betale opsynet for utført blinkning, utvisning eller annet lignende arbeide for ham i skogen, dog ikke for ledelse av blinkning og utvisning i vernskog. For ledelse av blinkning eller utvisning i vernskog skal dog også betaling erlegges i de tilfelle hvor opsynet i henhold til § 28 har overlatt arbeidet til den åvirkeberettigede selv, men hvor denne allikevel har krevd opsynets assistanse, jfr. § 13.

De nærmere regler utferdiges av skogstyret.

II.

Denne lov trer i kraft 1 juli 1938.

Ti har Vi antatt og bekreftet, likesom Vi herved antar og bekrefter samme som lov, under Vår hånd og rikets segl.

Gitt på Oslo slott 13 mai 1938.

HAAKON

(L. S.)

Johan Nygaardsvold

B. Rolsted

13 mai. **Lov om endring i lov om betalingsutjev-**
Nr. 4. **ning av 31 mai 1935, nr. 2.**

VI HAAKON, Norges Konge, gjør vitterlig:

at Oss er blitt forelagt Stortingets beslutning av 5 mai 1938 sålydende:

I.

§ 1 i lov om betalingsutjevning av 31 mai 1935, nr. 2 skal herefter lyde således:

Hvis et fremmed land begrenser eller hindrer overføring av betalingsmidler til Norge, kan Finansdepartementet treffe de bestemmelser som finnes påkrevd for at norske tilgodehavender i vedkommende land kan få dekning ved utjevning i tilgodehavender i Norge.

Dersom det av fremmed land gjennom valutarestriksjoner legges hindringer i veien for det frie varebytte mellem

dette land og Norge, kan Finansdepartementet bestemme at landets tilgodehavender i Norge bare kan anvendes til dekning av norske tilgodehavender i vedkommende land og treffe de bestemmelser som finnes påkrevd til gjennomføring herav.

13 mai.
Nr. 4.

II.

Denne lov trer i kraft straks.

Provisorisk anordning av 1 oktober 1937 om tillegg til lov om betalingsutjevning av 31 mai 1935, nr. 2 opheves.

Ti har Vi antatt og bekreftet, likesom Vi herved antar og bekrefter samme som lov, under Vår hånd og rikets segl.

Gitt på Oslo slott 13 mai 1938.

HAAKON

(L. S.)

Johan Nygaardsvold

B. Rolsted

Lov om forandring i lov om sparebanker av 4 juli 1924.

13 mai.
Nr. 5.

VI HAAKON, Norges Konge, gjør vitterlig:

at Oss er blitt forelagt Stortingets beslutning av 5 mai 1938 sålydende:

I.

I lov om sparebanker av 4 juli 1924 skal følgende bestemmelser lyde:

§ 52, tredje ledd.

Fondet skal:

- a. Tjene til hjelp for sparebanker som er kommet i vanskeligheter, men som må anses for å være levedyktige. Hjelpen blir å yde som lån eller innskudd på rimelige og så vidt mulig betryggende vilkår.
- b. Stille garanti for skolesparekassers tilgodehavender i sparebanker efter nærmere bestemmelser som blir å fastsette i fondets forvaltningsregler.
- c. Kunne anvendes til å dekke tap som blir påført innskyttere og andre i sparebanker som må gå i likvidasjon som følge av misligheter ved sparebankens ledelse eller virksomhet. De nærmere bestemmelser om sådan anvendelse av fondet fastsettes i fondets forvaltningsregler.

§ 54. Forvaltningen av fondet skjer ved et styre på 5 medlemmer, hvorav chefen for sparebankspeksjonen skal være den ene, mens de 4 andre tillikemed 4 varamenn for dem velges av den i § 53 nevnte generalforsamling.

Ved behandling av saker som nevnt i § 52 c tiltres styret av formannen i Centralforeningen for Norges Sparebanker,

13 mai. hvis han ikke allerede er medlem av styret, og 2 av vedkom-
Nr. 5. mende departement opnevnte representanter.

De valgbare medlemmer og varamennene velges for 4 år ad gangen. Av dem som velges første gang, uttrer efter lodd-trekning halvparten av hver gruppe ved utløpet av hvert annet år.

For at gyldig styrebeslutning kan fattes, må minst 4 styredeltagere være til stede og minst 3 av de møtende være enige i beslutningen.

II.

Denne lov trer i kraft straks.

Ti har Vi antatt og bekreftet, likesom Vi herved antar og bekrefter samme som lov, under Vår hånd og rikets segl.

Gitt på Oslo slott 13 mai 1938.

HAAKON

(L. S.)

Johan Nygaardsvold

B. Rolsted

13 mai. Lov om forandring i lov av 24 januar 1936
Nr. 6. om beskatning av bankinnskudd.

VI HAAKON, Norges Konge, gjør vitterlig:

at Oss er blitt forelagt Stortingets beslutning av 5 mai 1938 sålydende:

I.

Følgende bestemmelser i lov av 24 januar 1936 om be-
skatning av bankinnskudd skal herefter lyde således:

§ 3 annet punktum:

Skatten skal dog minst utgjøre 3 promille av det ved inntektsårets utløp innestående beløp.

§ 4 nytt annet og tredje ledd:

Innskytere kan kreve godtgjort av kommunekassen i den kommune hvor vedkommende er bosatt eller hjemmehørende, skatt som er belastet dem i henhold til denne lov, når de efter ligningsmyndighetenes avgjørelse ikke vilde ha hatt skattbar inntekt i kommunen, selv om bankrenter var medregnet, og heller ikke vilde ha hatt dette om den antatte inntekt blev beregnet efter de for statsskatteligningen (i tilfelle selskapsligningen) gjeldende regler. Godtgjørelse ydes dog ikke, medmindre det samlede skattebeløp utgjør minst 2 kroner.

Adgangen til å få skattebeløp godtgjort efter denne bestemmelse er betinget av at innskyteren foreviser ligningsmyndighetene bankbok (-bøker) hvori skattebeløpet er trukket. Er innskyteren selvangivelsespliktig, må dessuten selvangivelse ha vært levert i lovlig tid. Er innskyteren ikke

selvangivelsespliktig må han utfylle et særskilt skjema, ut- 13 mai.
ferdiget av vedkommende regjeringsdepartement, angående Nr. 6.
sine inntekts- og formuesforhold. Nærmere forskrifter an-
gående den her omhandlede ydelse av skattegodtgjørelse kan
fastsettes av departementet.

II.

Denne lov kommer første gang til anvendelse på beskat-
ningen av bankinnskudd for budgettåret 1938—1939 på
grunnlag av bankenes regnskapsår 1938.

Ti har Vi antatt og bekreftet, likesom Vi herved antar
og bekrefter samme som lov, under Vår hånd og rikets segl.

Gitt på Oslo slott 13 mai 1938.

HAAKON

(L. S.)

Johan Nygaardsvold

B. Rolsted

Lov om forandringer i lov om fiskeriene 13 mai.
i Nordland og Troms, og i lov om skreifiske- Nr. 7.
riene i Lofoten.

VI HAAKON, Norges Konge, gjør vitterlig:

at Oss er blitt forelagt Stortingets beslutning av 9 mai
1938 sålydende:

I.

I lov nr. 4 av 3 august 1897 angående fiskerier i Nord-
lands og Tromsø amter opheves §§ 26, 27, 28 og 29.

I lov nr. 4 av 6 august 1897 angående skreifiskeriene i
Lofoten opheves §§ 27, 28, 29 og 30.

II.

Denne lov trer i kraft straks.

Ti har Vi antatt og bekreftet, likesom Vi herved antar
og bekrefter samme som lov, under Vår hånd og rikets segl.

Gitt på Oslo slott 13 mai 1938.

HAAKON

(L. S.)

Johan Nygaardsvold

B. Rolsted

Lov om å utvide grensene for kjøpsta- 13 mai.
den Moss. Nr. 8.

VI HAAKON, Norges Konge, gjør vitterlig:

at Oss er blitt forelagt Stortingets beslutning av 12 mai
1938 sålydende:

§ 1. Fra 1 juli 1938 overgår til kjøpstaden Moss de
delar av Rygge herred som ligger mellom kjøpstadens nu-
værende grenser og følgende nye grenselinjer:

Mot vest Værlebukten frem til det punkt hvor eien-

13 mai. dommen «Værlestrand», gr.nr. 94, br.nr. 35's søndre grense
Nr. 8. går ut i sjøen. Videre langs søndre grense av «Værlestrand»,
gr.nr. 94, br.nr. 35, frem til jernbanelinjen, krysser jernbane-
linjen og videre langs Sjøhavnsveiens søndre side rett frem
til Dyreveien.

— Langs Dyreveiens vestre side, krysser denne, og videre
langs søndre og østre grense av «Kallem», gr.nr. 94, br.nr.
12 og br.nr. 40, følger så østre grense av «Sjøglimt», gr.nr.
94, br.nr. 119 frem til Feveien, — langs Feveiens søndre side,
frem til Karlbergveien.

Videre Karlbergveiens østre side frem til søndre grense-
hjørne av «Oddheim», gr.nr. 67, br.nr. 7 og langs denne
eiendoms sydøstre grense frem til Fredrikstadveien og rett
frem til østre side av Øreveien. Videre langs Øreveiens østre
side frem til et nærmere markert punkt i svingen mot Øre-
bukten. Fra dette punkt over «Østre Øre», gr.nr. 97, br.nr.
62 frem til et markert punkt ved Ørebukten, følger så midt
i Ørebukten frem til grensen med Jeløy herred og videre
langs Jeløy herreds grense i Mosse-elven til Moss bys grense.

§ 2. Den nye grenselinje etter § 1 skal på statskassens
bekostning merkes med grensestener ved en åstedsforretning
som holdes av personer Justisdepartementet opnevner.
Åstedsforretningen stadfestes av Kongen.

§ 3. De deler av Rygge herred som ifølge § 1 henlegges
til kjøpstaden Moss, skal fra 1 juli 1938 utgå av landets
matrikkel og i enhver henseende høre under kjøpstaden,
dog skal dette ikke ha noen virkning på den odel som
30 juni 1938 måtte hvile på jord som ifølge denne lov over-
føres fra landet til kjøpstaden.

§ 4. De personer som 1 juli 1938 er bosatt på de
strekninger som etter § 1 henlegges til kjøpstaden Moss,
skal med hensyn til erhvervelse og bruk av stemmerett i
medhold av bykommuneloven ansees som om de hadde vært
bosatt i kjøpstaden i den tid de har bodd i disse strekninger.

§ 5. De personer som 1 januar 1938 hadde bopel
innen de strekninger som ifølge § 1 overføres til kjøpstaden
Moss, ansees fra 1 juli 1938 med hensyn til skatteplikt
som hørende under kjøpstaden, og blir å iligne kommune-
skatter i likhet med dens andre innbyggere, dog således at
de skatterestanser som skattyderne i bygningskommunen
(byggebeltet) skylder Rygge kommune pr. 1 juli 1938, til-
faller Rygge kommune.

Utligningen av kommuneskatt til den utvidede bykom-
mune og av statsskatt for budgettåret 1 juli 1938 til 30
juni 1939 skal foregå ved ligningsmyndighetene i Moss og
etter de regler som gjelder for Moss i medhold av skattelov-
givningen for byene.

Vedkommende departement fastsetter for denne ligning 13 mai.
de endringer som måtte finnes nødvendige i skattelovgiv- Nr. 8.
ningens tidsfrister for utførelsen av ligningen.

§ 6. De i Rygge herred hjemstavnsherbertigede personer
som 1 juli 1938 bor eller — om de da er flyttet fra her-
redet — har hatt sin siste bolig i herredet innen de strek-
ninger av dette som henlegges til kjøpstaden, skal ha sin
fattighjemstavn i kjøpstaden hvis de er flyttet til disse
strekninger før 1 juli 1937.

§ 7. De personer som på den tid da de i denne lov om-
handlede strekninger går over til kjøpstaden Moss, driver
kjøpmannshandel på disse strekninger i medhold av gjel-
dende lovgivning, skal fremdeles ha rett til å fortsette den
næring de har drevet, med de samme rettigheter og for-
pliktelser som byens øvrige kjøpmenn.

De personer som i medhold av gjeldende lovgivning fra
1 juli 1937 har drevet håndverk på ovennevnte strekninger,
skal ha rett til på disse områder å fortsette den næring de
har drevet.

De næringsdrivende som omhandles i denne paragraf
må melde sig for politimesteren i Moss innen 1 september
1938 for å kunne nyte de rettigheter som herved tillegges dem.

Vedkommende departement gir de nærmere forskrifter
som finnes påkrevd efter denne paragraf.

§ 8. Bygninger på de strekninger, som ved denne lov
innlemmes i Moss nyter ikke godt av det nedslag i brann-
kontingent som i medhold av lovgivningen om Norges Brand-
kasse er eller måtte bli tilstått bygninger innen de eldre by-
områder. Om og i hvilken utstrekning noe slikt nedslag
i tilfelle skal tilståes noen del av bebyggelsen på de inn-
lemmede strekninger, bestemmes efter reglene i lovgivningen
om Norges Brandkasse.

§ 9. I de strekninger av Rygge herred, som omhandles
i § 1, skal det, inntil Kongen bestemmer anderledes, være
tillatt å opføre trebygninger efter de regler, som gjelder for
trebebyggelse i visse strøk av byen.

§ 10. Kirke- og undervisningsdepartementet bemyndiges
til å treffe de forføininger med hensyn til omberegning av
de geistlige tjenestemenns lønninger i Moss og Rygge preste-
gjeld, som nærværende lov måtte nødvendiggjøre.

Ti har Vi antatt og bekreftet, likesom Vi herved antar
og bekrefter samme som lov, under Vår hånd og rikets segl.

Gitt på Oslo slott 13 mai 1938.

HAAKON

(L. S.)

Johan Nygaardsvold

B. Rolsted

13 mai. **Lov om forandring i lov nr. 20 av 25 juni**
 Nr. 9. 1937 om sild- og brislingfiskeriene.

VI HAAKON, Norges Konge, gjør vitterlig:

at Oss er blitt forelagt Stortingets beslutning av 12 mai 1938 sålydende:

I.

§ 37 A i lov nr. 20 av 25 juni 1937 om sild- og brislingfiskeriene skal herefter lyde således:

§ 37.

A. I tiden fra og med 1 januar til og med 31 mai er optak av brisling forbudt. Kongen, eller den han overdrar det til, kan forlenge dette forbud utover 31 mai forsåvidt organisasjoner av fiskere og hermetikkfabrikker er blitt enige om forlengelsen.

Under samme forutsetning kan Kongen, eller den han overdrar det til forkorte forbudstiden når biologiske og kvalitetsmessige hensyn gjør dette forsvarlig. Forkortelsen kan gjøres gjeldende for hele kysten eller for avgrensede områder, og kan tilbakekalles hvis forutsetningene for den ikke lenger finnes å være tilstede.

Brisling må ikke optas av sjøen hvis den er fanget (stengt) tidligere enn 3 døgn før utløpet av gjeldende forbudstid.

II.

Denne lov trer i kraft straks.

Ti har Vi antatt og bekreftet, likesom Vi herved antar og bekrefter samme som lov, under Vår hånd og rikets segl.

Gitt på Oslo slott 13 mai 1938.

HAAKON

(L. S.)

Johan Nygaardsvold

B. Rolsted

13 mai. **Midlertidig lov om beskyttelse av minste-**
 Nr. 10. **prisavtaler mellom fiskere og kjøpere.**

VI HAAKON, Norges Konge, gjør vitterlig:

at Oss er blitt forelagt Stortingets beslutning av 12 mai 1938 sålydende:

§ 1. Kongen kan bestemme at det skal være forbudt å selge eller sende fersk, iset, frossen eller filert torsk og/eller hyse fra Nordland, Troms og Finnmark fylker — eller fra ett eller to av fylkene — når fisken ikke er betalt til fiskerne med den minstepris som er fastsatt i avtale mellom fiskerorganisasjoner og kjøperorganisasjoner.

Avtalen må være av slikt innhold og inngått i så stort 13 mai.
omfang at Kongen finner det knytter sig ^{de} almene interesser Nr. 10.
til at den overholdes.

§ 2. Vedkommende regjeringsdepartement kan gi slike
bestemmelser og påbud som kreves til å gjennomføre denne
lov, eller til kontroll med at den blir overholdt.

§ 3. Overtredelse av denne lov, eller av bestemmelser
som er gitt i medhold av loven — eller forsøk på overtredelse
— straffes med bøter.

§ 4. Denne lov trer i kraft straks, og gjelder inntil
videre, dog ikke utover 31 desember 1939.

Ti har Vi antatt og bekreftet, likesom Vi herved antar
og bekrefter samme som lov, under Vår hånd og rikets segl.
Gitt på Oslo slott 13 mai 1938.

HAAKON
(L. S.)

Johan Nygaardsvold

B. Rolsted

Kongelig resolusjon.

13 mai.

- I. I henhold til lov om naturfredning av 25 juli 1910 nr. 3
§ 1, jfr. lov av 14 juli 1916 nr. 1, skal alt dyre- og
planteliv på eiendommen Nordodden II, Oven i
Råde, Østfold fylke, være fredet mot forstyrrelse og
ødeleggelse av enhver art. Det er forbudt å løsne skudd
innen en avstand av 1 000 meter fra eiendommen.
- II. Fredingsvedtaket blir å kunngjøre ved opslag.

Kongelig resolusjon.

13 mai.

- I. I medhold av lov om naturfredning av 25 juli 1910 nr. 3
§ 1, jfr. lov av 14 juli 1916 nr. 1, skal «Seterfurua»
på Eplerud, gnr. 111, bnr. 2 i Botne herred, Vestfold
fylke, være fredet mot skade eller ødeleggelse av enhver
art.
- II. Fredingsvedtaket skal kunngjøres ved opslag på fred-
ingsstedet.

Kongelig resolusjon.

13 mai.

- I. I henhold til lov om naturfredning av 25 juli 1910 nr. 3
§ 1, jfr. lov av 14 juli 1916 nr. 1, skal alt dyre- og plan-
teliv på øya Ildverket, gnr. 1 bnr. 42 i Tjømeh
herred, Vestfold fylke, være fredet i 20 år mot forstyr-
relse og ødeleggelse av enhver art.
- II. Fredingsvedtaket blir å kunngjøre ved opslag.

Kongelig resolusjon.

13 mai.

I medhold av sportellovens § 83, 2 ledd, bemyndiges
Justisdepartementet til å utferdige forskrifter angående
innretning og avlegging av sportelregn-
skap ved herred- og byrettene.

13 mai. **Kongelig resolusjon.**

Justisdepartementet bemyndiges til å utferdige forskrifter om regnskapsføringen ved skifterettene.

13 mai. **Kongelig resolusjon.**

Bemyndigelse i medhold av lov om vidners og sakkynndiges godtgjørelse m. v. av 21 juli 1916 § 7 til å gi nærmere forskrifter om utbetaling av vidnegodtgjørelse legges til Justisdepartementet.

13 mai. **Kongelig resolusjon.**

I. I henhold til §§ 11 og 4 i sundhetsloven av 16 mai 1860 med senere forandringer og i henhold til § 3 i tuberkuloseloven av 8 mai 1900 gis stadfesting på vedtak av herredstyret for Hurdal herred, Akershus fylke, i møter 17 april 1937 og 2 april 1938 om nye almindelige helseforskrifter, epidemiforskrifter og forskrift om meldepikt når tuberkuløs syk skifter bopel, dog med en liten endring, som er inntatt i forskriftene.

II. De ved kongelige resolusjoner av 12 februar 1901 og 11 desember 1925 for Hurdal herred stadfestede almindelige helseforskrifter, og de ved kongelige resolusjoner av 16 september 1903 og 4 juni 1904 for samme herred stadfestede epidemiforskrifter og forskrift om meldepikt når tuberkuløs syk skifter bopel opheves fra den tid de under I nevnte forskrifter trer i kraft.

Forskriftene lyder så:

§ 1. Herredet skal inndeles i kretser med hver sin tilsynsmann som velges blandt helserådets medlemmer i første helserådsmøte efter nytt valg på herredstyre. Tilsynsmennene har hver i sin krets å påse at helseforskriftene overholdes.

Bygningsvesen.

§ 2. Enhver som akter å opføre, ominnrede eller flytte bygninger (også uthus) skal før arbeidet påbegynnes melde dette skriftlig til helserådets ordfører gjennom nærmestboende medlem av helserådet.

Følgende skal iakttas:

1. Til hustomt skal velges et sted med lett adgang til godt og rikelig drikkevann og tilfredsstillende kloakkavløp. Bebyggelsen skal ordnes slik at det kan komme så meget sol som mulig til beboelsesrummene. Intet hus må anbringes slik at det tar bort sollyset fra annet beboelsesrum.

2. Avstanden mellom våningshus og matbod på den ene side og privet, stall, fjøs, grisehus og hus for fjærkre på den annen side skal være minst 10 meter.
3. Matjorden skal fjernes fra hustomten. Denne skal være tør og avgrøftet til sådan dybde som trenges for å få tørr kjeller. På tun eller gårdsplass skal fordypninger utfylles, så det ikke dannes vannpytter.
4. Ethvert våningshus skal ha grunnmur av gråsten eller betong av minst 30 cm høide over jorden. Over grunnmuren skal legges isolasjonsbelegg. Hvor det ikke er kjeller, skal det være minst 60 cm avstand mellom gulvet i første etasje og jordoverflaten. Grunnmuren skal være tett og gå ned i frostfri dybde, og hvor det ikke er kjeller skal minst to av murveggene på motsatte sider være forsynt med trekkhuller av minst 15 × 15 cm størrelse. Trekkhullene skal ha smågitret rist.
5. Gulvene skal gjøres tette og i første etasje være dobbelte med ren, tørr gulvfill imellem. Fyll fra gamle hus eller torvmuld må ikke brukes.
6. Ethvert beboelsesrum skal ha en høide under taket av minst 2,50 meter. I rum som innredes med skråtak og aktes benyttet til beboelse skal den minste tillatte høide ved skråtakets laveste del være 1,25 meter og ved skråtakets høieste del 2,25 meter.
7. I ethvert beboelsesrum skal det være minst ett vindu som kan åpnes mot fri luft. I eldre beboelsesrum hvor det ikke er noe vindu som kan åpnes, skal et slikt anbringes innen et år efter at disse forskrifter er stadfestet. Vindusflaten i beboelsesrum skal være minst $\frac{1}{10}$ av gulvflaten. Hvor lysforholdene er særlig gunstige, kan dog en mindre lysåpning tillates av helserådet, likesom en større lysåpning kan kreves hvor lysforholdene er særlig ugunstige.
8. Arbeidsrum og verkstedslokaler er undergitt helserådets tilsyn og de bestemmelser det måtte gi for å hindre sanitære misligheter i det enkelte tilfelle. Helserådet kan kreve anbragt de ventilasjonsinnretninger som det finner nødvendig.
9. Midlertidige losjihus for tilfeldige arbeidere eller anleggsarbeidere skal helserådet forby brukt, hvis de ikke tilfredsstiller de krav i sanitær henseende som helserådet finner nødvendige. Der skal ikke være større belegg på hvert rum enn at det blir 10 m³ på hver mann. Hver arbeider skal ha egen seng og vanlig utstyr. Der skal være vaskestell i fornødent antall og eget rum til tork av klær. Rummene skal daglig rengjøres.

- 13 mai. 10. Kjellerne skal være tørre, rene og luftige. Hvis det samler sig vann i en kjeller, kan helserådet kreve sådan drenering av grunnen, at kjelleren blir tørr. Kjellere skal ha vindu eller åpning som kan brukes til luftveksling.

Kjellerrum må ikke uten helserådets samtykke brukes til beboelse, handel eller verksted. I bebodde kjellerrum skal høiden under taket og vindusflaten være som for almindelige beboelsesrum bestemt. Den del av lysåpningen som ligger over jordoverflaten skal utgjøre minst $\frac{2}{3}$ av den samlede vindusflate.

Gulvet skal dekkes av cement, asfalt eller lignende vanntett materiale, og ovenpå dette legges tregulv uten fyll. Der må drenes og isoleres tilstrekkelig mot fuktighet fra grunnen, og gulvet må ligge minst $\frac{1}{2}$ m over høieste grunnvannstand. Utenfor disse beboelsesrum og utenfor rum som står i umiddelbar forbindelse med dem, skal det anlegges en luft- og lysgrav av minst 60 cm bredde. Lysgraven skal gå minst 20 cm under gulvets nivå og være godt drenert.

11. For øvrig må både ved nybygg og ved allerede opførte bygg de forskrifter iakttas som helserådet for hvert tilfelle måtte gi med hensyn til rummenes ventilasjon eller øvrige sanitære innredning.

§ 3. Brukes kokeovner i beboelsesrum, skal det sørges for tilstrekkelig avledning av damp enten ved dampette eller annen hensiktsmessig ventilasjon.

§ 4. Finner helserådet at noe bebodd hus, arbeids- eller forsamlingshus er skadelig for helsen på grunn av utetthet, fuktighet, urenslighet, mangel på lys eller luft, ved overfylning av mennesker eller av andre sanitære grunner, kan helserådet forby dets bruk inntil manglene er rettet.

§ 5. Husdyr, undtagen hund og katt, må ikke huses i beboelsesrum, eller i rum som brukes til opbevaring av matvarer, eller som ved vegg, gulv eller tak støter til sådant rum. Fra dyrenes opholdssted må det ikke kunne skje tilsig til noe av de nevnte rum eller til sted hvorfra tas vann som nevnt i § 7.

§ 6. *Priveter og avfallsstoffer.*

1. Til ethvert våningshus skal det innrettes et privet med privetbinge. Det må ligge minst 10 meter fra eget eller andres våningshus og matbod, fra offentlig eller felles privat vei og fra sted hvorfra tas vann som nevnt i § 7. Fra privet må det ikke kunne skje tilsig til noen av de nevnte steder.

2. Ved bygninger eller steder hvor det jevnlig samles 13 mai. mange folk f. eks. ved kirker, bedehus, forsamlingslokaler eller lignende, skal det finnes priveter og pissoarer av sådan størrelse og innredning som helserådet i hvert tilfelle bestemmer. De skal alltid holdes rene.
3. Privethinger skal være innklædd og påfylles strømidler, så at ekskrementene til enhver tid er tildekket. Bingen skal tømmes minst to ganger i året og ellers så ofte at overfylling, stank eller annen ulempe undgås.
4. Priveter kan anbringes i egen bygning eller i annen utbygning i kortere avstand fra våningshus, matbod eller vei, hvis det innrettes med frostfritt vannklosett eller flyttbare beholdere. Følgende skal da iakttas:
Privetet skal ha tette vegger og dør som kan holdes ordentlig lukket. Det skal ha vindu som kan åpnes til fri luft og være forsynt med trekkpipe. Setet skal ha tilhengslet lokk. Brukes flyttbare beholdere, skal de stå på støpt, tett underlag og være innelukket. Der skal jevnlig brukes strømiddel, så ekskrementene alltid er tildekket. Beholderne skal tømmes før de er $\frac{3}{4}$ fulle. Etter hver tømning skal beholderne gjøres ordentlig rene.
5. Klosett kan anbringes i våningshus når følgende iakttas:
Klosettrumets gulv skal være belagt med hårdt, for vann ugjennemtregelig beleg. Tak og vegger skal være tette. Rummet skal være forsynt med vindu som kan åpnes mot fri luft, og med luftpipe som munner ut over husets tak. Det må ikke være umiddelbar adgang til klosettrummet fra beboelsesrum, kjøkken eller fra rum hvor matvarer opbevares. Det kan være innrettet som klosett med flyttbare beholdere eller som vannklosett. Klosett i våningshus må for øvrig i hvert enkelt tilfelle være godkjent av helserådet. Finner helserådet at eldre privet gir anledning til sanitære ulemper, kan det påby forholdet rettet.
6. Pissoarer skal ha avløp til kloakk eller annet av helse- rådet godkjent sted. De skal holdes godt rene. Med hensyn til stank eller tilsig fra pissoarer gjelder de samme bestemmelser som for priveter.
7. Sjøppel, skyllevann, feieskarn eller annet avfall eller illeluktende stoff, så vel fra beboelsesrum som fra bedrifter, må ikke kastes ved inngangsdør, rundt husvegger eller langs bekker, elver og vann, men tømmes i faste avfalls- eller gjødselsdynger, legges i kompost eller brennes. Hvor helserådet finner det påkrevd, kan det anvisе tømningss steder eller påby brukt spesielt innrettede beholdere for søppel m. v. Komposter eller andre

13 mai. gjødsel- eller avfallsoplag må ikke legges nærmere allfarvei, våningshus, matbod, eller vanninntak enn 10 meter og må ikke ha tilsig til noen av disse steder. Tømning av binger, gjødselhauger, søppelkasser, avfallsdynger og lignende skal skje så ofte at overfylling, stank eller annen ulempe undgås. Åtsler skal enten brennes eller graves ned på et avsides sted, minst 1 meter under jordoverflaten.

8. Kloakker må ikke anlegges slik at stank eller annen ulempe oppstår. Huseiere er pliktige til å anlegge kloakk og på den måte som helserådet foreskriver, når det av sanitære grunner ansees påkrevd og kan gjøres uten uforholdsmessige omkostninger. Hvis kloakkanlegg volder sanitære ulemper, kan helserådet påby at forholdet blir rettet.

9. Transport av naturgjødsel eller avfall på allfarvei må foregå så intet spilles. På marker som har helling til steder, hvorfra tas drikkevann, må naturgjødsel ikke spres nærmere enn 10 meter.

Drikkevann.

§ 7. Brønner, bekker eller annet vann, hvorfra tas drikkevann for mennesker eller dyr, vann til annet husbruk eller bruk i bedrift som omsetter eller tilbereder nærings- eller nydelsesmidler, må på ingen måte forurennes. Til bruk som foran nevnt, må ikke benyttes vann som er tatt fra sted som ligger privet, gjødseloplag eller urinsted nærmere enn 10 meter eller som har tilsig derfra. I umiddelbar nærhet av brønner eller vanninntak eller ovenfor sådanne i bekker eller elver må ikke foregå vaskning av klær, røitning av skinn eller lignende.

Renvannsbrønner skal på hensiktsmessig måte beskyttes mot overvann. De skal tømmes og renses minst én gang årlig eller oftere, hvis helserådet av sanitære grunner krever det. Renvannsbrønner som ikke er over 2 meter på hver kant skal være stensatt eller på annen måte klædd på sidene, overbygget og forsynt med tilhengslet lokk.

Eier av leiegård, arbeiderbolig, fabrikk eller forsamlingshus skal være pliktig til å sørge for tilstrekkelig og rent drikkevann. Helserådet kan til enhver tid forby drikkevann benyttet, hvis det finner vannet uhygienisk til bruk.

Bedrifter.

§ 8. Akter noen å sette igang bedrift som ved stank eller giftige gasser kan forurense luften, eller som man på annen måte kan frykte for vil bli til skade for arbeidernes eller naboenes helse, skal plan for anlegget på for-

hånd forelegges helserådet, og vedkommende skal være pliktig til både ved anlegget og driften å rette sig efter de bestemmelser som helserådet gir for å fjerne sanitære misligheter. Dette gjelder også bedrifter som allerede er igang. 13 mai.

§ 9. Arbeidsrum og verkstedslokaler er undergitt helserådets tilsyn og de bestemmelser helserådet i hvert enkelt tilfelle måtte gi for å hindre sanitære misligheter. Helserådet kan kreve anbragt de ventilasjonsinnretninger som det finner nødvendige. For hver beskjeftiget person skal det være minst 10 m³ luft. Verksteder må ikke benyttes som soverum.

Fjøs.

Se også lov om tilsyn med næringsmidler m. v. av 19 mai 1933 og de forskrifter som er utferdiget for det hele land. Se § 28.

§ 10. Fjøs skal holdes rene og vel luftet. Storrenghjoring foretas minst én gang om året: Vaskning av gulv, vegger og tak og alt inventar med såpe og varmt vann; utluftning med gjennomtrekk i flere dager.

Binger skal hyppig tømmes og kalkes. Krybber skal rengjøres hver dag. Kuene skal holdes rene.

Melkekar og melk må behandles med den største renslighet. I ethvert fjøs skal det være vaskevannsstol med vaskefat eller annen tilfredsstillende vaskeinnretning, samt såpe og rent håndklær. Den som melker skal være iført rent armbeklær og skal før melkingen såpevaske sine hender. Er kuas jur, spener eller bakpart tilsølet, må de tilsølte partier grundig vaskes og tørres fullstendig av med ren, tørr klut. Alle melkekjørelere og de arbeidsklær som brukes under melkingen må opbevares i rum utenfor fjøset. Under melkingen må ombering av stråfôr, utmåking av gjødsel eller annet som frembringer støv eller stank i fjøset ikke finne sted. Melken må snarest bringes ut av fjøset for hver ku som er melket og siles over i rene spann med lokk.

Melk må så vidt mulig ikke opbevares i beboelsesrum. Kan dette ikke undgås, må melkekarrene være tildekket. Melk må under ingen omstendighet opbevares i soverum eller i rum hvor syke oppholder sig.

Ved sykdom blandt besetningen skal salg av melk fra vedkommende ku stanses, og ved mistanke om smittsom sykdom i husstanden skal alt salg av melk stanses. Forholdet meldes til helserådets ordfører gjennom nærmestboende helserådsmedlem.

Enhver fjøseier som selger eller leverer melk er forpliktet til på helserådets forlangende å skaffe sundhetsattest fra autorisert dyrlæge for fjøsets besetning.

Tuberkulin-undersøkelse skal foretas så ofte helserådet bestemmer.

13 mai.

Salg av fødevarer.

Se også lov om tilsyn med næringsmidler m. v. av 19 mai 1933 og de forskrifter som er utferdiget for det hele land. Se § 28.

§ 11. Til bruk for mennesker må ikke falbys, selges eller på annen måte overdras bedervede eller sundhetsskadelige nærings- og nydelsesmidler og heller ikke bruksgjenstander som kan antas å utbre smitte eller å være skadelige for sundheten derved at de inneholder giftige bestanddeler.

Det er forbudt å tilsette nærings- eller nydelsesmidler noe stoff som av helserådet ansees skadelig for sundheten eller skikket til å skjule at vedkommende vare er bedervet. (Se nærmere forskriftene i henhold til næringsmiddeloven.)

Inntil de pågjeldende mangler er blitt rettet, kan helserådet forby at det blir solgt eller på annen måte overdratt nærings- og nydelsesmidler som kommer fra eller falbys på steder hvor det ikke blir iaktatt den tilbørlige renslighet ved varenes tilvirkning, opbevaring eller forsendelse.

Helserådet er i øiemed som nevnt i denne paragraf berettiget til å fordre utlevert de nødvendige prøver.

Helserådet kan forby salg eller annen overdragelse av nærings- og nydelsesmidler fra steder hvor det forekommer tilfelle av eller mistanke om farlig smittsom sykdom blandt mennesker eller dyr, eller finnes smittebærere av sådan sykdom som kan utbres med varene.

Hvor det er nødvendig, kan helserådets ordfører skride inn, men han må snarest forelegge saken for helserådet. Dette kan beslutte at varer som finnes skadelige skal tilintetgjøres eller på annen måte uskadeliggjøres på vedkommende selgers bekostning.

Bedrifter og utsalgssteder for fødevarer.

Se også lov om tilsyn med næringsmidler m. v. av 19 mai 1933 og de forskrifter som er utferdiget for det hele land. Se § 28.

§ 12. Bakerier, slakterier, pølsemakerier, meierier og andre steder hvor næringsmidler for salg tilvirkes, behandles eller opbevares samt utsalgssteder for næringsmidler må ikke opprettes, flyttes eller forandres uten først å være anmeldt til og godkjent av helserådet. Slike rum — både de som herefter innredes og de som allerede er innredet — skal til enhver tid stå under helserådets tilsyn, og eierne skal være pliktige til uopholdelig å utføre de pålegg som helserådet måtte finne nødvendige for å hindre at næringsmidlene forurenses eller bederves. Rummene skal være tilstrekkelig store og lyse og således innrettet at de lett kan luftes og rengjøres. Tørr feining er forbudt.

Rummene må ikke brukes som beboelsesrum eller kjøk-

ken. Heller ikke må de ved dør eller annen åpning stå i forbindelse med slike rum. Utsalgssteder skal ha egen inngang. 13 mai.

Rummene skal være forsynt med rent vaskevann, såpe og rene håndklær. Alle som har å gjøre med tilberedning eller salg av nærings- eller nydelsesmidler skal iakttta omhyggelig renslighet med sin person og med sine klær, skal jevnlig vaske hendene og alltid etter bruk av privet. De forbys å behandle næringsmidler når de lider av hudsykdommer på hender og armer, eller av smittsom sykdom. For tuberkuløses vedkommende henvises til tuberkuloseloven.

Tobakksrøking og spytning er forbudt.

Butikker.

Se også lov om tilsyn med næringsmidler m. v. av 19 mai 1933 og de forskrifter som er utferdiget for det hele land. Se § 28.

§ 13. Enhver butikk skal holdes ren og godt utluftet. Utenfor inngangen skal være anbragt fotskraper. Gulv og disk skal daglig rengjøres hver aften. Tørr feining er forbudt. Spytning og tobakksrøking er forbudt. Plakater oppsettes med: «Spytning strengt forbudt». «Tobakksrøking strengt forbudt». Det er forbudt å sitte på eller henge ut over disken.

For butikker hvor det selges næringsmidler gjelder også bestemmelsene i § 12. Dessuten skal gjelde følgende:

Alle slags matvarer skal beskyttes mot støv og annen urenhet, så vel i butikken som i tilbreidningsrum og lagerrom. De skal anbringes i rene og tildekkede kar, i tette skuffer eller i skap med dører. Vekt- og måleredskaper som brukes ved handel med matvarer skal være rene. Mål og kar hvis fortinning eller glasur er skadet skal kasseres eller istandsettes.

I melkeutsalg må ikke drives handel med andre varer som kan forurense melken eller gi den usmak.

Det er selgeren forbudt å pakke inn matvarer i aviser eller i urent papir. Ved transport av melk, fløte eller andre matvarer skal de beskyttes mot regn, støv eller annen forurensning.

Kundene må ikke berøre andre matvarer enn dem de kjøper; opslag herom skal finnes i hver butikk, som handler med matvarer.

§ 14. *Meierier og melkeutsalg.*

Se også lov om tilsyn med næringsmidler m. v. av 19 mai 1933 og de forskrifter som er utferdiget for det hele land. Se § 28.

1. Meierier, ysterier og melkeutsalg som herefter åpnes eller åpnes på nytt etter å ha vært nedlagt, skal anmeldes til og godkjennes av helserådet.

- 13 mai. 2. Helserådet kan påby at salg av melk og fløte skal foregå fra eget rum (utsalg). Alle som handler med melk skal ha den opbevart i særskilt rene og luftige rum.
3. I utsalgs- og opbevaringsrummet skal gulv, vegger og tak være slik at de uten vanskelighet kan holdes rene. Utsalgsrummet skal ha egen inngang og ikke ved dør eller åpninger stå i forbindelse med beboelsesrum. I utsalgsrummet må ikke opbevares andre varer som kan forurense melken eller fløten eller gi den usmak.
4. De rum hvor melk og melkeprodukter omsettes og bearbeides skal være lyse og godt ventilert. Disker og gulv må vaskes omhyggelig hver dag, vinduer og dører minst hver uke, vegger og tak minst hvert fjerdingår. Gulvet må aldri feies tørt.
5. Spyting og tobakksrøking er forbudt. Plakat herom skal være opslått på et iønefallende sted.
6. I ethvert melkeutsalg skal finnes vann, vask samt såpe og håndklær.
7. Betjeningen skal under arbeide være iført helt hvitt forklær. Kvinnene skal også ha hvitt hodetøi som dekker håret.
8. Melk må kun opbevares i rene lukkede kar, og utmåling eller overhelling fra spann til spann ute er forbudt.
9. Målekarrene må alltid være rene. Det er strengt forbudt å drikke av målekarrene eller spannenes lokk. Fortinningen i spannene må alltid være hel.

Slakterier, kjøtt- og fiskeutsalg m. v.

Se også lov om tilsyn med næringsmidler m. v. av 19 mai 1933 og de forskrifter som er utferdiget for det hele land. Se § 28.

§ 15. Foruten de almindelige bestemmelser i § 12 skal gjelde følgende:

Under slaktning og tilvirkning av kjøttmat skal den strengeste renslighet iakttas. Slakteredskaper skal rengjøres omhyggelig straks efter bruken. Dyrenes innvolder uttas og fjernes snarest mulig efter at de er avlivet. I slakteboden skal det under kjøttets stivning være god gjennomtrekk. Avfall skal hurtigst mulig fjernes. Rengjøring av mave og tarmer tillates ikke i rum hvor kjøtt opbevares. Slaktning må ikke foretas i rum som står i åpen forbindelse med gjødselbinge, fjøs, stall eller grisehus.

I slakteri, pølsemakeri og anlegg for tilberedning av fiskemat skal det være vanntett gulv med avløp til kloakk, som er forsynt med vannlås og rist.

Personer som arbeider i bedrifter som nevnt ovenfor og i utsalg for kjøtt og fiskemat skal under arbeidet være iført hel og ren hvit drakt.

I utsalgssteder for kjøtt og fiskemat skal disker, bord, 13 mai. gulver og hyller vaskes daglig: vegger, dører og vinduer minst 1 gang ukentlig, og taket minst 1 gang månedlig. Varene skal utstilles slik at kjøperne lett kan finne hvad de ønsker uten å berøre stykkene. Kjøtt må ikke henge inn-til veggen.

Tilberedningsredskaper og -maskiner skal holdes omhyggelig rene.

Om de stoffer som brukes til konservering av kjøtt, flesk og derav tilberedte varer, henvises til forskriftene utferdiget i henhold til næringsmiddeloven.

Bakerier.

Se også lov om tilsyn med næringsmidler m. v. av 19 mai 1933 og de forskrifter som er utferdiget for det hele land. Se § 28.

§ 16. Foruten de almindelige bestemmelser i § 12 skal gjelde følgende:

Hver dag efter endt arbeide skal bakeriets gulv vaskes. Tak og vegger skal vaskes minst 1 gang hvert fjerdingår, vinduer og dører minst 1 gang ukentlig. Under rengjøring må bakverk ikke opbevares i bakeriet. Aske og annet avfall må fjernes hver dag.

I bakeri må ikke finnes uvedkommende gjenstander som kan gi anledning til støv eller stank eller hindre rengjøring. Bakertrau og bakerbord, surkasser, plater, fjeler, hyller og andre til bakningen benyttede gjenstander må holdes omhyggelig rene. Stoff som benyttes til strykning av bakverk må bare tillages til dagens behov. Strykevisker må rengjøres hver dag i kokende vann.

Melsekker skal børstes og renses omhyggelig for smuss før de tømmes i trauet.

Bakeren må under sitt arbeid være iført hel og ren drakt av hvitt lerret og hvit lue. Drakten må ikke brukes utenfor bakeriet, og må skiftes ren minst 2 ganger ukentlig.

Bakeren må rense neglene og vaske hendene omhyggelig før arbeidet begynner.

§ 17. *Møller.*

1. Møller skal avstøves minst 4 ganger årlig, og gulvene feies 2 ganger ukentlig.
2. I møllekammeret og andre til møllen hørende rum som tjener til opholdssted for mennesker, skal gulvene feies fuktig hver dag, gulv, benker, stoler vaskes minst 1 gang i uken, og vinduer, dører og vegger skal vaskes til mannshøide minst 1 gang hvert fjerdingår.
3. All spyting er forbudt.

13 mai.

§ 18. *Renhold i skogshytter.*

1. Huset skal holdes godt ventilert døgnet rundt.
2. All spyting er forbudt.
3. Sengene skal redes hver morgen. Løs sengehalm må ikke benyttes.
4. Etter hvert måltid skal det vaskes op. Matkopper og spisestell settes i hyller eller skap, gryter, stekepanner og kjeler på en plass for sig. Matlevninger og avfall bringes bort. Maten skal gjemmes i særskilt matbod eller skap.
5. Minst 1 gang i uken skal gulvet vaskes, daglig feies med så meget sne eller vann at det ikke gyver. Feiekost og vannbøtter skal alltid være til stede i rummet. Samme bølge må ikke benyttes til renvann og vask.

I alle skogshytter skal arbeidsgiveren sørge for at der finnes forbindelsessaker: minst 2 gasbind, 1 pakke steril vatt og 1 enkeltmannspakning pr. mann samt 1 liten flaske jordtinktur med glasskork, alt innpakket i oljelerert og opbevart i tørt skap eller skrin.

6. Sjøppel, avfall, urin og lignende må ikke tømmes like utenfor døren eller rundt veggene.
7. Arbeidsgiveren skal sørge for at huset er ordentlig rengjort før det tas i bruk. Når et arbeidslag reiser, plikter det å gjøre rent etter sig.
8. Alle som bor i huset skal iaktta renslighet og være ansvarlig for at disse regler følges. De velger sig imellem en ordensmann, som har opsynet med ventilasjon og renhold. Ordensmannen velges enten skiftevis for hver uke, eller den samme kan velges for lengere tid hvis derom er enighet. Det er ordensmannens plikt å påse at disse regler følges. Han skal gjøre anmeldelse til helse-rådet, hvis hans myndighet ikke respekteres. Personer som har utøi, smittsom hudsykdom eller ved urenslighet er til plage for andre, kan bortvises av helse-rådet.
9. Avtrykk av forskriftene i denne paragraf skal være opslått i enhver skogshytte.

Anlegg og drift av pelsdyrgårder.

§ 19. Anlegg av pelsdyrgård må på forhånd meldes til og godkjennes av helse-rådet.

Pelsdyrgård må ikke legges så nær beboelseshus eller offentlig vei at lukten er til plage, heller ikke må den legges slik at der kan komme tilsig eller avfall til brønn, bekk eller annet sted, hvor en tar drikkevann til mennesker eller dyr, vann til annet husbruk, eller bruk i bedrifter som omsetter eller tilbereder nærings- eller nydelsesmidler. Avfallet fra

gården må brennes eller legges i kompost og dekkes godt 13. mai. med jord.

Kopper og kar som brukes i pelsdyrgården må vaskes i særskilte kar. Kluter, koster eller annet som blir brukt til vasken må ikke brukes til annen vask i beboelseshus eller uthus. Kammer og koster som brukes til pelsdyr må ikke brukes til andre dyr. Sendingskasser må ikke settes i uthus, fjøs eller stall, før de er grundig rengjort.

De som steller dyrene skal ha særskilt fottøi til bruk i pelsdyrgården og må passe nøie på at dette fottøi ikke kommer inn i beboelseshus, fjøs, stall eller grisehus uten at det er godt vasket. Røkterne skal ha særskilt yttertøi (overalls), når de steller dyrene. Hver gang de har stelt dyrene, behandlet redskap, kar og lignende må de vaske hender og underarmer grundig. Dersom hvalper må tas inn i hus, må streng renslighet iakttas. De må bare behandles av røkteren. Når de er kommet tilbake i pelsdyrgården, må det rum de har vært i rengjøres og luftes grundig.

Revemat må opbevares, behandles og sendes slik at det ikke kommer lukt eller annen urenslighet til beboelsesrum, matrum, offentlig vei eller plass.

§ 20. Dame- og herrefrisørsalonger.

1. Før et lokale tas i bruk til dame- eller herrefrisørsalong, må det være godkjent av helserådet. Søknad om godkjennelse må på forhånd innsendes. Det samme gjelder flytning eller større forandring av bedrift som allerede er i gang.
2. Ethvert lokale (rum) som tillates tatt i bruk til dame- eller herrefrisørsalong, bør ha en gulvflate av minst 16 m².
3. I dame- eller herrefrisørsalong med tilhørende rum må ikke opbevares gjenstander som ikke vedkommer bedriften eller som kan hindre renhold, utbre stank eller lignende. Lokalene må holdes omhyggelig rene. Hår, såpeskum, papir, bomull og brukt tøy bringes bort etter hvert. Så vel rene som skitne servietter, frottékluter, kapper og håndklær m. m. må opbevares på hensiktsmessige og dertil bestemte steder.
4. Hovedrengjøring av dame- og herrefrisørsalonger med tilstøtende rum skal foretas minst 2 ganger om året. Gulvet skal vaskes minst en gang daglig. Bord, stoler, konsoler, hyller og lignende skal hver dag avtørres med fuktig klut.
5. Lokalene må være godt ventilert, så der til stadighet er frisk luft i dem.

- 13 mai. 6. Betjeningen skal iaktta omhyggelig personlig renslighet og vaske hendene før behandlingen av hver kunde. Under arbeidet skal de være iført ren, hvit jakke eller frakk som skal skiftes ren minst to ganger ukentlig. Det er forbudt betjeningen å røke i arbeidstiden. Personer som lider av smittsom sykdom, herunder innbefattet smittsom hudsykdom, eller av sår eller bylder på hendene, må ikke beskjeftiges i dame- eller herrefrisørsalong.
7. Ved barbering må der for hver kunde brukes renvasket serviett og rent dekke over nakkeputen. Brukes frottékluter må disse alltid være renvasket og til stede i et tilstrekkelig antall og behandles på samme måte som bestemt for servietter. Servietter, frottékluter og håndklær skal etter bruken vaskes, kokes og tørres godt på rent, luftig sted.
8. Barbervannet må tappes eller heldes i barberskålen (koppen) som renses i kokende vann mellom hver barbering. Hvis ikke vedkommende kunde medbringer egen barberkost kan sådan bare anvendes til opskumning av såpen, og innsåpning må i så tilfelle foregå med hånden. Barberkosten skal etter hver kunde grundig rengjøres i kokende vann.
9. Maskinbørster og felles pudderkvast må ikke brukes. Istedenfor pudderkvast kan brukes en klype rensset bomull eller lignende som bare anvendes en gang. Alunstift i fyrstikkformat kan benyttes, men bare en gang. Pudder må opbevares i beholder med lokk.
10. Ved klipning må der mellom halsen og kappen anvendes en halsstrimmel av silkepapir eller vatt, som bare brukes en gang. Kappen skal alltid være ren og fri for hår.
11. Gas-strimler og pakninger for permanentkrøll må ikke brukes om igjen.
12. Der skal være et tilstrekkelig antall hår- og nakkebørster, så hver kunde får rene børster.
13. Alle redskaper må omhyggelig rengjøres før de tas i bruk til ny kunde. Klippemaskiner, sakser, kniver og viklepinner for permanentapparater kokes, flamberes, eller rengjøres på annen av helserådet godkjent måte. Kammer og børster renses i salmiakkspiritus og vann (25 à 30 dråper i 200 à 300 gram vann) eller på annen av helserådet godkjent måte. Kammer bør opbevares i høie glass fylt med 2 % lysoformopløsning.
14. Kunder med utslett eller mistenkelig håravfall som det kan være frykt for er smittsomt, må enten avvises, henvises til læge eller betjenes med egne redskaper. Red-

skaper og annet som er brukt til slike kunder må grundig utkokes eller på annen måte betryggende desinfiseres straks etter bruken. 13 mai.

15. Helserådet kan gjøre undtagelse fra forskriftene.
16. Plakat om disse forskrifter skal henges eller slås op på et iøynefallende sted i enhver dame- eller herrefrisørsalong. Plakaten bør innrammes under glass.

Tjenerhold.

§ 21. Tjenere og hushjelp skal skaffes tilstrekkelig ventilerte, tette og varme soverum, særskilt for mannlige og kvinnelige personer. Hver person skal ha sin egen seng.

Offentlige boksamlinger.

§ 22. Ved utlån av bøker fra offentlig boksamling skal følgende iakttas:

Bøker må ikke utlånes til personer som lider av smittsom sykdom, eller til personer som hører til en husstand hvor det er smittsom sykdom.

Hvis en person som har tillåns bøker fra offentlig boksamling, blir angrepet av smittsom sykdom, eller hvis smittsom sykdom bryter ut innen den husstand som han hører til, skal bøkene desinfiseres før de utlånes til andre.

Alle bøker i offentlig boksamling skal 1 gang årlig ettersees av den som forestår boksamlingen sammen med nærmestboende medlem av helserådet. Særlig skitne og utbrukte bøker skal da kasseres.

Forskrifter med hensyn til tuberkulose og andre smittsomme sykdommer.

§ 23. Når en tuberkuløs skifter bopel, skal det meldes til helserådets ordfører. Meldeplikt påhviler så vel den syke selv som den han flytter fra og den han flytter til.

1. Når det optrer sykdom som det kan være grunn til å anta er av ondartet smittsom art, skal den husbond eller husfar som har plikt til å gjøre anmeldelse derom ifølge § 14 i lov om helseråd m. v. av 16 mai 1860, også dra omsorg for betryggende isolasjon, så vidt omstendighetene tillater.

2. Isolasjonen må omfatte ikke bare den syke selv, men også den eller dem som pleier den syke, samt sengklær, gangklær og andre gjenstander som de benytter, eller som den syke har benyttet i dagene umiddelbart forut for sykdommens utbrudd. Matvarer må ikke opbevares i et rum som den syke opholder sig i.

- 13 mai. 3. Inntil læge kommer til stede og har meddelt nærmere forskrifter, må samkvem mellem det sted hvor sykdommen er optrådt og andre steder innskrenkes til det minst mulige. Navnlig må personer som hører til samme husstand som den syke ikke uten nødvendighet delta i møter og sammenkomster. Uvedkommende personer må ikke tillates adgang til det rum hvor den syke opholder sig.
4. Sammenkomster i selskapelige eller andre øiemed som ikke er uopsettelige og absolutt nødvendige må ikke holdes i det smittede hus eller på dets gårdsplass.
5. Når læge er kommet til stede, skal han foreløbig treffe de anordninger med hensyn til isolasjon av den syke, hans husfeller og omgivelser og med hensyn til desinfeksjon av den sykes uttømmelser, rensning av sykerummet og de under sykdommen benyttede gjenstander, som sykdommens beskaffenhet krever og omstendighetene tillater, og med hensyn til andre sanitære forhold, når dette finnes påkrevd. Det overlates til lægens skjønn om forskriftene skal meddeles skriftlig. De må i hvert fall nøie etterkommes. De er gjeldende inntil de tilbakekalles av lægen selv eller opheves av helserådet eller dets ordfører.
6. Hvis det leveres melk eller andre fødemidler til salg fra det sted hvor sykdommen er optrådt, må dette opphøre inntil tillatelse blir meddelt av helserådets ordfører.
7. Barn fra den husstand hvor sykdommen er optrådt må ikke søke skole, før tillatelse er gitt av helserådets ordfører. Hvis sykdommen optrer i lærers husstand, og han bor i samme hus hvor skolen holdes, må denne lukkes inntil helserådets ordfører har gitt nærmere bestemmelse.
8. Så snart meddelelse om det inntrufne sykdomstilfelle og de i anledning av dette trufne forføininger er kommet til helserådets ordfører, har denne å treffe de videre forføininger som efter tilfellets beskaffenhet er nødvendige. Angående personer som utskiller tyfusbasiller henvises til kongelig resolusjon av 20 oktober 1933; jfr. Sosialdepartementets rundskrivelse av 30 november s. å.
- § 24. Lider skolebarn av utøi, skabb eller annen smittsom hudsykdom, skal læreren henvende sig til foreldre eller foresatte om forholdet. Hjelper ikke dette, skal helserådet underrettes.

Overholdelse av helseforskriftene.

- § 25. Undlater noen innen den av helserådet fastsatte frist å utføre noe som påhviler ham efter disse forskrifter

eller efter helserådets lovlig fattede beslutninger, kan helse- 13 mai.
rådet la både dette og hvad det ellers finner nødvendig for
å hindre at forsømmelsen volder ulemper eller skade, utføre
på vedkommendes bekostning.

Fra bestemmelsene i disse forskrifter kan helserådet til-
late avvikelser, hvor de på grunn av særegne forhold måtte
finnes å foranledige uforholdsmessige ulemper og omkost-
ninger for vedkommende.

Helserådets ordfører kan alltid treffe avgjørelser på
helserådets vegne hvor en hurtig avgjørelse er nødvendig,
og det ikke er tid til å vente på møte i helserådet. Helse-
rådet innkalles derefter snarest til møte for å forelegges
saken.

Det skal alltid finnes et tilstrekkelig antall trykte eks-
emplarer av disse forskrifter til gratis utdeling og opslag.
De anskaffes for herredskassens regning.

§ 26. Overtredelse av disse helseforskrifter eller de i
henhold til dem trufne bestemmelser skal helserådet søke
påta og straffet efter den til enhver tid gjeldende lov-
givning.

§ 27. Disse forskrifter trer i kraft 1 måned efter at de
er stadfestet.

§ 28. Fortegnelse over helseforskrifter og forskrifter
om næringsmidler m. v. som er utferdiget for det hele land,
er inntatt i Lovtidend 1 avdeling for 1938 nr. 6 (side 205—
206).

Kongelig resolusjon.

13 mai.

- I. I henhold til § 4 i sundhetsloven av 16 mai 1860, jfr. lov
nr. 15 av 6 juni 1930, og i henhold til § 8 i tuberkuloseloven
av 8 mai 1900 gis stadfesting på vedtak av Hønefoss
bystyre i møte 14 mars 1938 om nye almindelige
helseforskrifter, epidemiforskrifter og
forskrifter om meldeplikt når tuberku-
løse syke skifter bopel, dog med undtagelse
av forslagets § 8 som utgår.
- II. De almindelige helseforskrifter som nu gjelder for byen,
stadfestet ved kongelige resolusjoner av 5 desember 1863
og 16 oktober 1898 opheves fra den tid de nye forskrifter
trer i kraft.

Forskriftene lyder så:

Kapitel I.

Renhold.

§ 1. Portrum og gårdsplass skal ha en fast overflate med lett
avløp for vann til eiendommens kloakk eller rennesten. De skal
til enhver tid holdes rene og ryddige. Hvor der holdes fjøs

13 mai. eller stall, hvor der jevnlig står hester eller hvor grunnen forurenses på annen måte, kan helserådet påby at portrum, gårds plass eller lignende område brolegges, cementseres eller gis et annet dermed jevngodt dekke.

Kapitel II.

Drikkevann.

§ 2. Vanninntak, vannbeholdere og brønner, hvis vann brukes til drikkevann for mennesker og dyr, må godkjennes av helserådet.

Kapitel III.

Kloakker.

§ 3. Alle kloakkledninger skal ligge så dypt at de er frostfri og være således innrettet at kloakkgass ikke kan strømme ut. Vask i husene skal ha vannlås.

§ 4. I den utstrekning som helserådet finner det nødvendig skal enhver offentlig og privat kloakk renses og spyles.

Det påligger enhver eier å påse, at alle kloakkavstikkere og de på samme anbragte vasker og kummer holdes i forsvarlig stand og omhyggelig renses.

§ 5. Såfremt offentlig kloakk er utsatt for skade som følge av feil eller mislighet på privat kloakkledning, og dette ikke straks besørgeres rettet, kan de nødvendige foranstaltninger bli iverksatt for vedkommendes regning av helserådet efter konferanse med stadsingeniøren, hvilket også kan skje i et hvert tilfelle hvor privat kloakk er i ustand og ikke bringes i stand innen en av helserådet fastsatt frist.

§ 6. Hvor helserådet finner et gammelt kloakkanlegg mislig, kan det forlange nyanlegg.

§ 7. Enhver kloakk skal føres så langt ut i elven at utmuningsstedet ligger helt under vann ved laveste vannstand.

Kapitel IV.

Dyrehold og gjødsel.

§ 8. Pelsdyrfarmer forbys.

Stall, fjøs, grisehus o. l. må ikke bygges eller benyttes uten helserådets samtykke i hvert enkelt tilfelle. De må anbringes så langt fra rum til varig opphold for mennesker, fra nabogrunn eller offentlig gate eller plass, og bygges, innredes og benyttes således at stank og sanitære misligheter undgås. De kan hvis helserådet finner det påkrevd forbys benyttet.

§ 9. Ved oplegning og spredning av gjødsel og annet avfall må der sørges for overdekning, så stank og andre sanitære ulemper undgås. Helserådet kan i påkommende tilfelle gripe inn og pålegge forholdet ordnet.

K a p i t e l V.

13 mai.

Sundhetsfarlige bedrifter.

§ 10. Når der aktes satt i gang noen bedrift som kan forulempe de omboende ved forurensning av luften eller på annen for sundheten skadelig måte, eller hvor der behandles stoffer som kan være skadelige for arbeidernes sundhet, skal planen for arbeidet på forhånd forelegges helserådet. Finner dette at anlegget etter planene vil bli farlig eller skadelig for den almene sundhet må det ikke settes i verk før manglene er avhjulpet. Bedrift av sådan art som er i virksomhet er underkastet helserådets tilsyn, og vedkommende er forpliktet til å rette sig efter forskrifter som helserådet måtte gi for å fjerne sanitære ulemper.

§ 11. Salg og oplag av ben, kluter, brukte gangklær og sengklær, huder, skinn o. l. som kan fremkalle stank og sanitære ulemper, må kun finne sted hvor helserådet tillater det og skal være underlagt dets kontroll.

K a p i t e l V I.

Boliger og verksteder.

§ 12. Finnes noe rum — efter helserådets skjønn — å være skadelig for sundheten på grunn av mangel på tilstrekkelig lys eller luftveksel, på grunn av fuktighet, urenslighet, overfylling eller av andre grunner, kan helserådet pålegge vedkommende straks å rette de mangler som finnes. Helserådet kan forby at rummet brukes inntil manglene er rettet, og kan i tilfelle la leiligheten eller huset ryddiggjøre uten at eieren kan forlange erstatning. Finnes betydelige mangler som efter helserådets mening ikke kan fjernes på tilfredsstillende måte, kan helserådet helt forby at huset, leiligheten eller enkelte rum beboes eller benyttes som arbeidsrum. Kjellere skal være tilbørlig drenert og holdes rene og luftige. Ved allerede anlagte men fuktige kjellere kan drenering eller andre nødvendige foranstaltninger påbys. I kjelleren må ikke opbevares noe som forårsaker sanitære ulemper.

§ 13. Beboelsesrum og arbeidsrum må ikke disponeres til soverum eller fast arbeidsplass for flere personer enn at det er et kubikkinnhold av minst 10 kbm. for hver person over 10 år og minst 5 kbm for hvert barn under 10 år.

§ 14. I hus hvor der optrer farlig smittsom sykdom kan helserådet forlange utflytning inntil fornøden desinfeksjon er foretatt.

§ 15. Arbeidsrum og lokaler som for kortere eller lengere tid tjener som opholdsrum for større antall mennesker, er underlagt helserådets tilsyn og de pålegg det gir for å hindre sanitære misligheter, og kan når som helst forbys brukt inntil manglene er rettet.

13 mai. § 16. Enhver huseier er overfor helserådet ansvarlig for at ledige rum rengjøres før nye beboere flytter inn.

Kapitel VII.

§ 17. Barberstuer og damefrisørsalonger.

1. Før et lokale tas i bruk til dame- eller herrefrisørsalong må det være godkjent av helserådet. Søknad om godkjenning må på forhånd innsendes. Det samme gjelder flytning eller større forandring av bedrift som alt er i gang.
2. Ethvert lokale (rum) som tillates tatt i bruk til dame- eller herrefrisørsalong, bør ha en gulvflate av minst 16 m².
3. I dame- eller herrefrisørsalong med tilhørende rum må ikke opbevares gjenstander som ikke vedkommer bedriften eller som kan hindre renhold, utbre stank e. lign. Lokalene må holdes omhyggelig rene. Hår, såpeskum, papir, bomull og brukt tøy bringes bort etter hvert. Så vel rene som skitne servietter, frotterkluter, kapper og håndklær m. m. må opbevares på hensiktsmessige og dertil bestemte steder.
4. Hovedrengjøring av dame- og herrefrisørsalonger med tilstøtende rum skal foretas minst 2 ganger om året. Gulvet skal vaskes minst en gang daglig. Bord, stoler, konsoler, hyller o. lign. skal hver dag avtørres med en fuktig klut.
5. Lokalene må være godt ventilert, så der til stadighet er frisk luft i dem.
6. Betjeningen skal iaktta omhyggelig personlig renslighet og vaske hendene før behandlingen av hver kunde. Under arbeidet skal de være iført ren, hvit jakke eller frakk som skal skiftes ren minst 2 ganger ukentlig. Det er forbudt betjeningen å røke i arbeidstiden. Personer som lider av smittsom sykdom, herunder innbefattet smittsom hudsykdom, eller av sår eller byller på hendene, må ikke beskjef- tiges i dame- eller herrefrisørsalong.
7. Ved barbering må der for hver kunde brukes renvasket serviett og rent dekke over nakkeputen. Brukes frotterkluter må disse alltid være renvasket og til stede i et tilstrekkelig antall og behandles på samme måte som bestemt for servietter. Servietter, frotterkluter og håndklær skal etter bruken vaskes og kokes og tørres godt på rent, luftig sted.
8. Barbervannet må tappes eller helles i barberskålen (koppen), som renses i kokende vann mellom hver barbering. Hvis ikke vedkommende kunde medbringer egen barberkost kan sådan bare anvendes til opskumning av såpen, og innsåping må i så tilfelle foregå med hånden. Barberkosten skal etter hver kunde grundig rengjøres i kokende vann.

9. Maskinbørster og felles pudderkvast må ikke brukes. Iste- 13 mai.
denfor pudderkvast kan brukes en klype rensed bomull
e. lign. som bare anvendes 1 gang. Alunstift i fyrstikkformat
kan benyttes men bare én gang. Pudder må opbevares i
beholder med lokk.
10. Ved klipning må der mellom halsen og kappen anvendes
en halsstrimmel av silkepapir eller vatt, som bare brukes
én gang. Kappen skal alltid være ren og fri for hår.
11. Gas-strimler og pakninger for permanentkrøll må ikke bru-
kes omigjen.
12. Der skal være et tilstrekkelig antall hår- og nakkebørster,
så hver kunde får rene børster.
13. Alle redskaper må omhyggelig rengjøres før de tas i bruk
til ny kunde. Klippemaskiner, sakser, kniver og viklepinner
for permanentapparater kokes, flamberes eller rengjøres
på annen av helserådet godkjent måte. Kammer og børster
renses i salmiakkspiritus og vann (25 à 30 dråper i 200 à
300 gr. vann) eller på annen av helserådet godkjent måte.
Kammer bør opbevares i høie glass fylt med lysoformopløs-
ning.
14. Kunder med utslett eller mistenkelig håravfall som det
kan være frykt for er smittsomt, må enten avvises, henvises
til læge eller betjenes med egne redskaper. Redskaper og
annet som er brukt til slike kunder må grundig utkokes
eller på annen måte betryggende desinfiseres straks etter
bruken.
15. Helserådet kan gjøre undtagelse fra forskriftene.
16. Plakat om disse forskrifter skal henges eller slås op på et
iøinefallende sted i enhver dame- eller herrefrisørsalong.
Plakaten bør innrammes under glass.

Kapitel VIII.

§ 18. Nærings- og nydelsesmidler som skal selges må ikke
tilsettes stoffer som er sundhetsskadelige eller som kan skjule
at varen er bedervet.

§ 19. Ethvert tilberednings- og utsalgssted for nærings-
og nydelsesmidler — innbefattet offentlige torv og andre offent-
lige eller private plasser og åpne eller overdekkede områder
— skal være underlagt helserådets kontroll. Helserådet kan —
for å hindre salg av bedervede eller sundhetsskadelige nærings-
og nydelsesmidler — foreta undersøkelser på tilberednings-
utsalgs- og bevertningssteder av de der tilberedte eller fallbudte
nærings- og nydelsesmidler. Helserådet er berettiget til når som
helst å få utlevert de nødvendige prøver. Bedervede eller sund-
hetsskadelige nærings- og nydelsesmidler skal etter beslutning

13 mai. av helserådet uskadeliggjøres på eierens bekostning og på den måte helserådet forlanger.

§ 20. Helserådet kan på samme måte som i § 19 bestemt forby salg av andre gjenstander, f. eks. tapeter, tøier, leketøi o. lign. som kan være farlig for helsen fordi de inneholder giftige stoffer. Brukte klær kan ikke selges ved auksjon eller fra annet utsalgssted uten at de er forsvarlig desinfisert.

§ 21. Utsalgs-, opbevarings- og tilberedelsessteder for matvarer skal være rene, lyse og luftige, fri for støv, stank og fuktighet og således innrettet at de lett kan holdes rene. De må ikke brukes som sove- eller opholdsrum. Næringsmidler må ikke opbevares sammen med varer eller ting som kan gi dem usmak eller bederve dem. All spyting og bruk av tobakk er forbudt i slike rum.

Gulvet skal vaskes hver dag. Hovedrengjøring må foretas minst én gang hvert halvår, hvis ikke annet er bestemt i disse forskrifter. Tørr avstøvning er forbudt.

Hvis disse bestemmelser ikke overholdes eller lokalet ellers av sanitære grunner finnes uskikket, kan helserådet forby bruken av lokalet, hvis vedkommende ikke kan eller vil rette på forholdet.

§ 22. Butikker og rum hvor matvarer selges, bearbeides eller tilberedes skal være forsynt med rent vaskevann, såpe, neglebørste og rene håndklær. De personer som håndterer varene skal jevnlig vaske sine hender. De skal være iført ren og ordentlig drakt. Hvor helserådet finner det påkrevd kan det påby hvit drakt og hodebeklædning. Vekt og mål som brukes ved handel med matvarer skal være rene. Det er forbudt å bruke aviser til innpakning av mat.

Matvarer som er til salg skal beskyttes mot fluer o. lign.

Ved salg av bakervarer, delikatesser og andre matvarer, samt slikkerier, skal disse minst mulig berøres direkte. Hvor det er praktisk gjennomførlig skal der brukes klype, spade eller lign.

§ 23. *Melk.*

1. Helserådet kan forlange opgitt hvilke fjøs, meierier eller utsalg melken stammer fra, samt fortegnelse over vedkommende forhandlers faste kunder.
2. Hvis der hos produsenten blandt mennesker eller dyr er optrådt smittsom sykdom som det er frykt for kan overføres gjennom melken eller gjøre den sundhetsfarlig, eller der foreligger begrunnet mistanke om mislige sanitære forhold på stedet, kan helserådet kreve at der uten utgift for kommunen innen en av helserådet fastsatt frist fremlegges erklæring på dertil avfattet skjema fra læge eller dyrlæge

om sundhetsforholdene og melkestellet på vedkommende 13 mai. meieri, melkeutsalgs, gård eller fjøs.

Hvis der foreligger grunn til mistanke om at de sanitære forhold ved meieri, produksjonssted eller lign. er mangelfulle, kan helserådet forby melketilførsel til Hønefoss fra et sådant sted, hvis vedkommende ikke samtykker i at helserådet får undersøke forholdet.

3. Om helseskadelig melk henvises til forskrifter om melk og fløte gitt i henhold til næringsmiddeloven (se tillegg til slutt).
4. Enhver som driver handel med melk og fløte plikter å melde dette til helserådet, enten han har fast utsalgssted eller ikke. På samme måte meldes også flytning av fast utsalgssted og åpning av filialutsalg.

Ethvert lokale bestemt til forhandling av melk må være godkjent av helserådet før det tas i bruk.

5. Under opbevaring, transport og behandling av melken må renslighet og forsiktighet iakttas og alt undgås som kan skade melkens holdbarhet og brukbarhet som næringsmiddel.
6. Lokaler og butikker hvor den til salg bestemte melk opbevares og selges skal være lyse, luftige og rene og daglig utluftes. De må ikke benyttes som soverum eller beboelsesrum, og melkelokalene må ikke ved dør eller andre åpninger stå i forbindelse med soveværelse, beboelsesrum eller rum hvori tilberedes eller opbevares varer, som kan skade melken eller gi den usmak.

I melkelokaler og melkebutikker må bare opbevares eller forhandles varer som bakverk, smør, egg, mineralvann, øl o. lign. som ikke gir melken usmak eller forurenser den.

I melkelokalene skal der være spring og vask, såpe og rene håndklær. Der skal være plakater på veggen om at tobakksrøking og spyting er forbudt.

Melkeutsalgs må ha egen inngang fra gate. ■ ■ ■

7. Kar og spann for opbevaring eller transport av melk og fløte skal enten være forarbeidet av et materiale som ikke angripes av melk eller melkesyre eller meddeler melken usmak, eller de må være godt fortrinnet, emaljert eller glassert. De må være lette å rengjøre.
8. Melkekar og melkespann må ikke brukes til annet enn til forhandling og transport av melk. De må omhyggelig rengjøres før bruken og beskyttes mot enhver forurensning. Melkekar og melkespann skal være lukket når ikke utmåling finner sted. Det er forbudt å bruke tøy, papir o. lign. til tetning av spann-lokket.
9. Melkespannene skal være merket så det kan ses hvem avsenderen er.

- 13 mai. 10. Melkevogner skal holdes rene. På melkelasset må ikke transporteres personer og ting som kan forurense melken eller gi den usmak. Utmåling eller tømning må ikke finne sted på åpen gate, i portrum, gårdsplass eller i rum som ikke er godkjent av helserådet.
11. Helsrådet har rett til å føre tilsyn med melken og produktenes behandling og tilvirkning. I tilfelle salg av pasteurisert melk kan helserådet kreve at pasteuriseringen skal foretas i Hønefoss.

§ 24. Bakervarer.

1. I bakerier og de rum, som står i åpen forbindelse med disse, skal gulv, vegger og tak være i en sådan stand, at de med letthet kan holdes rene.
2. Hver dag efter endt arbeide må gulvene omhyggelig skrapes av og vaskes. Vegger og tak må i sin helhet rengjøres minst 2 ganger årlig, vinduene minst hver 14de dag. Under rengjøringen må intet bakverk opbevares der.
3. Bakeri og rum, som står i åpen forbindelse med dette, må ikke benyttes som soverum, og der må ikke finnes gjenstander, som ikke brukes i bakeribedriften, og som kan gi anledning til støv eller stank eller hindre rengjøring av rummet.
4. Bakertrau og bord, surkasser samt andre gjenstander, som brukes til bakning, f. eks. hyller, fjeler, plater m. m. må alltid holdes omhyggelig rene. Smør, melk og andre stoffer som benyttes til fremstilling av bakverk, må opbevares i rene, tildekkede kar, som ikke må settes på gulvet.

Er noen av disse kar glassert eller fortinnet, må glassur og fortinning være hel. Jernkar må ikke brukes.

De stoffer som benyttes til strykning av bakverk, må tillages bare for dagens bruk. Strykekviser skal gjøres rene i kokende vann hver dag.

5. Melsekker må børstes og renses omhyggelig for smuss, før innholdet tømmes i bakertrauet.
6. Hvor der er illegg til bakerovn, damp- eller vannkjel fra bakerrummet, må der ikke bringes inn i rummet mer kull og ved enn der trenges for dagen.

Kull skal opbevares i særskilte bokser eller kasser. Ved må ikke ligge løst henslengt ut over gulvene. Aske og avfall skal for hver dag fjernes fra bakeriet.

7. Bruk av tobakk er forbudt i bakeriet, likeså er det forbudt å henlegge pipe, tobakk eller fyrstikker på sådanne steder, at bakervarene derved kan forurennes.

8. Bakerne skal under sitt arbeide ha hel og ren drakt av hvitt 13 mai. lerret og hvit lue. Denne drakt må ikke brukes utenfor bakeriet, og den må skiftes ren minst én gang i uken.

Der skal i bakeriet være et rum, hvor arbeiderne kan henge fra sig sine gangklær og iføre sig bakerdrakt.

9. I hvert bakeri skal der være innlagt vann og vask samt finnes såpe, neglebørste og rene håndklær. Bakerne skal vaske armer og hender, før de begynner arbeidet.

Der skal ved hvert bakeri være et tilstrekkelig antall klosetter i sådan avstand fra bakeriet som helserådet bestemmer. Klosettene må rengjøres minst 2 ganger ukentlig og være forsynt med klosettpapir.

Bakerne skal vaske sine hender efter bruken av klosettet. Plakat herom opslås i klosettrummet.

10. Alt bakverk må behandles renslig. Ved ombringelse til utsalg eller kunder skal det føres i lukkede vogner, som hver dag renses. Fra vogn skal brød og bakverk bringes kundene i kurv eller kasse, som har lokk eller rent dekke.
11. Bakere som lider av hudsykdommer på hender eller armer, må ikke arbeide i bakeriet. I smittsomme sykdomstilfelle kan helserådet nekte vedkommende å delta i arbeidet.

Uvedkommende må ikke opholde sig i bakeriet.

12. Et eksemplar av disse forskrifter skal alltid være slått op i bakeriet.
13. I bakeri og konditorutsalg skal der på passende steder være opslått plakat om, at det er forbudt for publikum å berøre annet bakverk enn det vedkommende kjøper.

§ 25. Bestemmelsene i § 24 gjelder også for hjemmebakerier, og i det hele alle rum hvor bakervarer og konditorvarer fremstilles for salg.

§ 26. *Kjøtt og Kjøttvarer.*

1. Slakteri og pøsemakeri må kun innredes på steder, som godkjennes av helserådet.

Under slaktning og under arbeide i pøsemakeri skal den størst mulige renslighet iakttas. I slakteri skal det under kjøttets stivning være god gjennemtrenk. Avfall av enhver art skal henlegges i en tett jernkasse med tett lokk, som skal tømmes minst 3 ganger i uken. Efter hver tømning skal den renses omhyggelig og desinfiseres med klorkalk. Denne jernkasse må ikke stå i selve slakteriet eller pøsemakeriet. Helserådet kan påby oftere tømning av kassen.

Deler av innvoller må ikke forbli i slakteriet natten over.

- 13 mai. 2. I slakteri og pølsemakeri skal der være vanntett, cementert gulv med avløp til kloakk. Vegger, tak, bord og disker skal være glatte og vaskbare.

Maskiner, slakteredskaper m. v. skal være således anbragt at de er lett tilgjengelige ved helserådets kontroll.

Der må være innlagt vann og kloakk.

Salterikjellers gulv skal være cementert med fall til sluk. Tak og vegger skal utføres så at godt renhold kan lett gjennomføres og være ugjennemtregelige for rotter.

3. Slakteri, pølsemakeri, lagerrum og utsalgssted for kjøttvarer, samt rum som står i åpen forbindelse med sådanne må alltid holdes omhyggelig rene. Vegger og tak må i sin helhet rengjøres minst hvert fjerdingår, vinduene minst hver 14de dag. Under rengjøring må ingen kjøttvarer oppbevares der.

Hvor kjøtt kommer i berøring med vegg eller stolper, må disse vaskes hver dag.

Intet arbeide som etter sin art hører hjemme i slakteri må utføres i tilstøtende pølsemakeri.

4. Enhver arbeider skal være iført ren, hvit drakt og hodebeklædning. Drakten må ikke brukes utenfor slakteriet eller pølsemakeriet og skal renvaskes minst 1 gang ukentlig. Bedriften har ansvaret for at disse forskrifter overholdes.
5. Spyting og bruk av tobakk er forbudt i slakteri og pølsemakeri.
6. I ethvert slakteri, pølsemakeri eller utsalgssted for kjøttvarer skal der være innlagt vann og vask og finnes såpe og rene håndklær. Alle som arbeider på disse steder skal vaske armer og hender før de begynner arbeidet, samt etter bruk av klosett.
7. Torvsalg tillates kun fra byens kjøttboder. Når alle boder er optatt tillates i tiden 1 november—1 april også salg fra åpen plass som anvises av politiet.
8. Kjøtt eller kjøttvarer må ikke transporteres i urene vogner. De skal under transport være pakket inn i rent lerret.
- Ved ombæring til kunder skal varene være anbragt i rene tildekkede trau eller kurver eller i lukkede vogner. I siste tilfelle må de være godt innpakket i sterkt papir eller lerret.
9. Utstilling av kjøtt til småsalg i butikker eller kjøttboder må ordnes på sådan måte at kjøperne lett kan se varene, likesom plakater skal være opslått om at berøring av varene er forbudt.

Salg av kjøttdeig, ophakket kjøtt og pølser er forbudt med mindre kontroll av råvaren og varens tilberedning, opbevaring og transport foregår på en måte som helserådet godkjenner.

Blod må ikke falbys eller benyttes før slaktet er kontrol- 13 mai.
lert og godkjent.

10. Kjøtt som blir kassert ved kjøttkontrollen skal gjøres utjenlig til menneskeføde.
11. Et eksemplar av disse forskrifter skal alltid være opslått i slakteri og pølsemakeri.

§ 27. Fisk.

1. Utsalgssteder og tillagningssteder skal meldes til og godkjen-
nes av helserådet før de tas i bruk.

Også utsalgs- og tillagningssteder som alt er i bruk, skal meldes til helserådet.

2. Rummene må ikke benyttes til eller stå i forbindelse med rum til almindelig husbruk. De skal være lyse og ha god lufttilgang. Bord, disk og annet innventar som fisken legges på, skal være forsynt med marmor, cementsten, glass eller annet vanntett materiale som helserådet godkjenner. Disken må bare ha åpne rum, ingen skuffer. I rummet skal være innlagt vann og vask.
3. Gulvet skal være utført av stålskuret cement, fliser eller annet jevn godt materiale. Det skal ha fall og avløp til et med vannlås forsynt gulvsluk. Trevegger skal stå på en minst 10 cm høi murfot.
4. Alt avfall skal opsamles i lukkede beholdere av jern eller av et annet materiale som helserådet godkjenner. Beholderne skal være forsynt med tette sluttende lokk og tømmes så ofte, at det ikke opstår stank; de skal rengjøres (renspyles) omhyggelig minst én gang daglig.
5. Salg av fersk fisk på torv, åpen gate eller i portrum er ikke tillatt uten helserådets samtykke.
6. Rummene og alt inventar skal til enhver tid være i ordentlig stand, og vedkommende er pliktig til å etterkomme pålegg som helserådet i hvert enkelt tilfelle finner nødvendig å gi for å rette på mangler.
7. Fisk eller fiskeprodukter må ikke legges på skitne fat, bretter eller i gamle kasser eller utsettes for sol. Underlag av papir eller lignende er forbudt.
8. Utstilling av fisk utenfor butikk er forbudt.
9. All gammel fisk som ikke egner sig til menneskeføde, skal straks bringes bort.
10. Helserådet kan påby, at der i enhver forretning skal være godkjent iskasse eller avkjølingsrum.
11. Alle fiskeforretninger skal jevnlig inspiseres av helserådet.
12. Lokalene skal renvaskes omhyggelig minst én gang hver dag, og kasser, tønner og andre kjørelere som brukes til fiskehandelen samt vekter og andre redskaper, skal rengjøres

13 mai. ordentlig hver dag snarest efter bruken og ellers så ofte som helserådet finner det nødvendig. Tørr feining er forbudt. Tak og den del av veggene som ikke daglig vaskes, rengjøres så ofte som helserådet bestemmer. Transportkasser o. l. skal rengjøres og fjernes straks efter bruken.

Finnes der fiskekummer, skal de være av marmor, cement, sten, glass eller annet materiale, som helserådet godkjenner og være slik forarbeidet at de lett lar sig tømme og rengjøre.

All bruk av tobakk og spyting på gulvet er forbudt. I hvert rum skal være opslått plakat herom.

13. Hvis disse forskrifter eller pålegg som helserådet gir i henhold til dem, ikke efterkommes, kan helserådet, efter forgojeves å ha gitt advarsel, forby stedet brukt til manglene er rettet.
14. Disse forskrifter omfatter også bedrifter som allerede er i gang. For slike bedrifter gjelder dog bestemmelsen i punkt 2 om vann og vask og bestemmelsene i punkt 3 bare i den utstrekning helserådet i hvert enkelt tilfelle finner det nødvendig.

Kapitel IX.

§ 28. Om smittsomme sykdommer m. m.

- a. Når en tuberkuløs syk forandrer bopel skal melding derom skje til helserådets ordfører. Meldeplikten påhviler så vel den syke selv, som den husvert hvorfra og den husvert hvortil vedkommende flytter.
- b. Ved bortsettelse av personer skal det skaffes attest for at så vel den, som utsettes, som forpleieren og dennes husstand ikke lider av akutt smittsom sykdom. Det er forbudt kvinner, som lider av venerisk sykdom å ta tjeneste som amme eller barnepike.
- c. Ved optreden av sykdomstilfelle, som det kan være grunn til å tro er av ondartet smittsom beskaffenhet, skal den husbond eller husfar, som har å gjøre anmeldelse herom overensstemmende med § 14 i lov om sundhetskommisjoner m. v. av 16 mai 1860, tillike dra omsorg for betryggende avsondring.
- d. Mellem den syke og den som pleier ham (henne) og husets øvrige beboere må ikke være noe personlig samkvem.
- e. Avsondringen må omfatte ikke alene den syke selv, men også den eller dem som pleier den syke, samt sengklær, gangklær og andre gjenstander, som de benytter eller som den syke har benyttet i nærmeste dager før sykdommen brøt ut. Fødevarer må ikke opbevares i de rum, hvor den syke oppholder sig.

- f. Inntil læge er kommet til stede og har meddelt nærmere 13 mai. forskrifter, må alt samkvem mellem det sted, hvor sykdommen er optrådt, og andre steder ophøre. Særlig må personer, som hører til samme husstand som den syke, ikke ha noe samkvem med andre og ikke på noen måte delta i møter eller sammenkomster.
- g. Uvedkommende personer må ikke tilstedes adgang til den bolig, hvor den syke ligger. Sammenkomster i selskapelig eller annet øiemed må ikke holdes i det smittede hus eller på dets gårdsplass.
- h. Når læge er kommet til stede skal han foreløbig treffe de anordninger og forføyninger med hensyn til avsondringen av den syke, hans husfeller og omgivelser og om rensning av sykeværelset og de under sykdommen benyttede gjenstander, som sykdommens beskaffenhet krever, og med hensyn til andre sanitære forhold når dette finnes påkrevd. Det må overlates til lægens skjønn å meddele forskriftene i skriftlig form. De må i et hvert fall nøie efterkommes, og er gjeldende inntil de tilbakekalles av lægen selv eller opheves av helserådet eller dets ordfører.
- i. Leveres det melk eller andre fødemidler til salg fra det sted, hvor sykdommen er optrådt, må dette ophøre inntil tilatelse er meddelt av helserådets ordfører.
- k. Barn fra den husstand hvor sykdommen er optrådt må ikke søke skole før tillatelse er meddelt av helserådets ordfører. Optrer sykdommen i lærerens husstand, og han bor i samme hus hvor skolen holdes, må skolen lukkes, inntil helserådets ordfører har gitt nærmere bestemmelse.
 1. Så snart meddelelse om det inntrufne sykdomstilfelle og de i den anledning trufne forføyninger er kommet til helse-
rådets ordfører, har denne å treffe de videre forføyninger som efter tilfellets beskaffenhet er nødvendige.
- m. Skolebarn som antas å lide av utøi, skabb eller annen smittsom hudsykdom eller øiensykdom skal sendes hjem av læreren, som må gi dets foreldre eller foresatte skriftlig beskjed om, at barnet ikke kan komme på skolen igjen før det er rent og smittefritt. På samme måte skal skolebarn, som læreren antar lider av annen smittsom sykdom, bli sendt hjem med skriftlig opfordring om at læge må bli rådspurt.
- n. Rum, hvor personer med smittsom sykdom har opholdt sig, skal renses efter anvisning av helserådets ordfører.
- o. Utflytting av huset eller enkelte leiligheter kan påbys hvor farlig sykdom har optrådt, for at huset eller leiligheten kan bli betryggende desinfisert.

13 mai. p. Med hensyn til basillebærere skal forholdes efter pålegg av helserådets ordfører for hvert enkelt tilfelle.

Om forholdsregler mot dem som utskiller tyfus eller paratyfusbasiller henvises til de derom ved kgl. res. av 20 oktober 1933 for det hele land utferdigede forskrifter.

q. Helserådet kan påby avlusning av personer som er lusset, deres gang- og sengkler samt rum. Når et medlem av en husstand er lusset, har helserådet rett til å undersøke de øvrige medlemmer av husstanden.

r. Før begravelse finner sted skal der for hvert dødsfall utfylles et skjema av læge, og som avgis til sognepresten og av ham til helserådet.

Hvis den avdøde ikke har benyttet læge, skal liket synes av læge før begravelse finner sted.

Lik av personer, døde av smittsom sykdom utenfor byen, må ikke uten helserådets samtykke bringes inn i byen.

Lik må ikke henligge så lenge at de ved stank forårsaker ulempe. Hvis de sanitære forhold gjør det utilrådelig at lik ligger i hjemmet, kan helserådet beordre lik henlagt i likkapell eller likhus.

Kapitel X.

Almindelige bestemmelser.

§ 29. Helserådet kan frit fra disse forskrifter når det av særlige grunner ansees påkrevd.

§ 30. Hus- og grunneiere er ansvarlige for at alle de plikter oppfylles, som disse helseforskrifter pålegger dem, og skal ikke kunne undskylde sig med forsømmelse fra sine folks eller leieres side.

Er eieren ikke bosatt i byen, må han for helserådet opgi en stedfortreder, som på hans vegne skal sørge for at disse plikter oppfylles. Også eiere som er bosatt her i byen kan på samme måte og med samme virkning opgi en stedfortreder, hvis han selv vanskelig kan påse at hans plikter oppfylles.

Forsømmes disse plikter blir ansvaret dog hvilende på eieren, medmindre helserådet har gått med på at ansvaret skal bæres av en stedfortreder, og denne har erklært sig villig. Denne innrømmelse kan dog når som helst tas tilbake.

§ 31. Undlater noen innen den frist som settes av helserådet eller av ordføreren på dets vegne, å utføre noe som påhviler ham efter disse helseforskrifter eller helserådets lovlige beslutninger, kan helserådet la utføre både dette og hvad der ellers er nødvendig for å hindre at forsømmelsen volder skade.

Den skyldige må selv utrede omkostningene ved dette og ved forføininger som treffes for å hindre forberedte eller stanse

ennu ikke fullførte handlinger, som strider mot disse helsefor- 13 mai.
skrifter eller helserådets lovlige beslutninger, eller for å rydde
bort ulemper som skyldes brudd på dem.

§ 32. Ett eksemplar av disse helseforskrifter skal så vidt
mulig tilstilles hver husstand i byen.

§ 33. Overtredelser av disse helseforskrifter eller bestem-
melser som helserådet har fattet i medhold av dem straffes efter
den almindelige borgerlige straffelov.

§ 34. Foranstående helseforskrifter trer i kraft to måneder
etter at de er stadfestet.

Tillegg.

En samlet fortegnelse over helseforskrifter og forskrifter
om næringsmidler m. m., som gjelder for hele landet, er tatt
inn i Lovtidend 1ste avd. nr. 6 for 1938, side 205—206.

Kongelig resolusjon.

13 mai.

- I. I medhold av lov om naturfredning av 25 juli 1910
nr. 3 § 1, jfr. lov av 14 juli 1916 nr. 1, skal alt fugle-
liv være fredet mot jakt, fangst og ødelegging av
enhver slags, herunder borttaking av egg og dun, på føl-
gende gnr. og bnr. i Kvitsøy herred, Rogaland fylke:

Gnr. 15, bnr. 1, 2, 3, 5 og 9, 7, 8.

» 16, » 1, 2, 3, 4, 5, 7.

» 17, » 1, 2, 3.

» 18, » 1, 4, 6, 7.

» 19, » 1, 2, 3, 4, 6—20, 21.

» 20, » 1, 2, 3.

Fredingsområdet er følgende utmarker og holmer:

Kalholmen, Flatholmen, Revingen, Hestehagen (ut-
mark), Heggelen, Imsene, Rødholmen, Indre Jerholmen,
Buøy, Skolholmane (2), Nordre Varholmen, Søre Hest-
holmane, Kråkøy, Sandholmane, Hoggene, Busholmen,
Oksholmen, Nordre del av Nordbøhagen (utmark),
Eime, Sandholmen, Tednøy, Sandøy, Skorpe, Græsskjær,
Lyngholmen, Trettholmen.

Inn under fredingsområdet går sundene mellom disse
holmer, dog således at på den side av holmene og mellom-
liggende skjær som vender ut mot havet går området
bare 100 meter fra land.

Innenfor området er det uten spesiell tillatelse for-
budt å ferdes for fremmede og der må heller ikke løses
skudd.

Grunneierne har rett til å samle inn dun efterat
ungene har forlatt reirene og til å nytte beitene som
før. Fiskere fra Kvitsøy har som før rett til å bruke
sine fiskehytter og til å legge sine teiner og andre fiske-

13 mai. redskaper på land og for øvrig vareta sine fiskeinteresser.

II. Fredingsvedtaket blir å kunngjøre ved opslag på høvelige steder i fredingsområdet.

13 mai. **Kongelig resolusjon.**

1. Handelsdepartementet bemyndiges til å utferdige de forskrifter, bestemmelser, regler og forbud som det er til Kongen å fastsette ved kapitel 4 i lov om sild- og brislingfiskeriene av 25 juni 1937 nr. 20 med tilleggslov av 13 mai 1938 og ved lov om nedlegging og merking av fiskevarer m. v. av 25 juni 1937 nr. 6. Likeså til å utferdige de forskrifter om kvalitetskontroll som det er tillagt Kongen å fastsette ved § 1 i lov om kvalitetskontroll med fisk og fiskeprodukter m. v. av 25 juni 1937 nr. 5, forsåvidt angår brisling og småsild.
2. Gjennom sådanne forskrifter av Handelsdepartementet som i post 1 nevnt kan Fiskeridirektøren bemyndiges til å treffe bestemmelse om forlengelse og forkortelse av forbudstiden for optak av brisling efter § 37 A. i lov om sild- og brislingfiskeriene av 25 juni 1937 nr. 20 med tilleggslov av 13 mai 1938.
3. Denne resolusjon trer i kraft straks.

13 mai. **Kongelig resolusjon.**

1. Det i § 4 i lov av 18 august 1914 om salg og utførsel av fødevarer m. v. inneholdte utførselsforbud for levende hester, som midlertidig blev ophevet ved kongelig resolusjon av 12 september 1919, settes herved igjen i kraft.
2. Denne bestemmelse trer i kraft straks.

13 mai. **Frednings- og nedleggings-bestemmelser for brisling og småsild (mussa).**

(Fastsatt av Handelsdepartementet med hjemmel i kapitel 4 i lov om sild- og brislingfiskeriene av 25 juni 1937 nr. 20 med tilleggslov av 13 mai 1938, lov om nedlegging og merking av fiskevarer m. v. av 25 juni 1937 nr. 6, og § 1 i lov om kvalitetskontroll med fisk og fiskeprodukter m. v. av 25 juni 1937 nr. 5, jfr. kongelig resolusjon av 13 mai 1938).

Kapitel 1.

§ 1. I tiden fra og med 1 januar til og med 31 mai må brisling ikke optas av sjøen. Heller ikke må brislingen tas op hvis den er fanget (stengt) tidligere enn tre døgn før utløpet av denne forbudstid. (Se lov av 25 juni 1937 nr. 20 § 37 A).

§ 2. Hele året er det forbudt å opta av sjøen fangster av brisling når fangstene ved kontrollprøver viser sig å

inneholde mindre enn 60 % brisling av total lengde 9 cm 13 mai. eller derover regnet etter rummål. (Se lovens § 37 B).

§ 3. Brisling som efter bestemmelsene i disse forskrifter ikke må optas, er det også forbudt å omsette, bruke eller utføre. (Se lovens § 37 E).

§ 4. Som brisling regnes i disse forskrifter også blanding av brisling og småsild som ved kontrollprøve viser sig å inneholde mere enn 25 % brisling, regnet efter rummål. (Lovens § 37 F).

§ 5. Efter felles anmodning av fiskernes og hermetikfabrikkenes organisasjoner kan Fiskeridirektøren forlenge den i § 1 omhandlede fredningstid. (Lovens § 37 A).

Organisasjonene må, senest 22 mai ha fremkommet med begrunnet anmodning om sådan forlengelse og bestemmelsen skal av Fiskeridirektøren være bekjentgjort innen 25 mai. Sådan forlengelse skal være tidsbestemt, men kan med 6 dagers varsel innen fristens utløp forlenges under samme forutsetning som i første avsnitt nevnt.

§ 6. Under samme forutsetning som i § 5 1 avsnitt nevnt kan Fiskeridirektøren for den hele kyst eller bestemt avgrensede områder forkorte fredningstiden når biologiske og kvalitetsmessige hensyn gjør dette forsvarlig. (Se lovens § 37 A).

Sådan bestemmelse bekjentgjøres med 6 dagers varsel.

§ 7. Fiskeridirektøren kan med 24 timers varsel opheve en bestemmelse fastsatt efter § 6, hvis forutsetningen for bestemmelsen ikke lengere viser sig å være til stede.

Brisling som er stengt innen utløpet av denne frist, kan optas forsåvidt dette ikke er forbudt efter §§ 2 og 10.

§ 8. Når der er fattet bestemmelse i henhold til § 5 eller 6 kan fisket begynne (noten slippes i sjøen) 3 døgn før det for optak fastsatte tidspunkt. Samme regel gjelder for fiskets begynnelse foran den ordinære fredningstid.

§ 9.

I. Fiskeridirektøren kan for et bestemt avgrenset område forby fangst (fiske) av brisling inntil videre eller for et bestemt tidsrum hvis det viser sig at brislingen efterat fiske er tillatt (§ 8) på enkelt eller enkelte fangstfelter

1. i stor utstrekning ligger under eller omkring den i § 2 fastsatte størrelsesgrense.
2. gjennomgående av kvalitetsmessige hensyn ikke egner sig til hermetisk nedlegging og biologiske hensyn gjør forbud mot fangst tilrådelig.

II. Før forbudet utferdiges skal uttalelse så vidt mulig innhentes fra fiskernes og fabrikkens organisasjoner.

- 13 mai. III. Sådant forbud skal med 24 timers varsel kunngjøres med bestemte og klare grenser (med overett méd eller lignende) for det område forbudet gjelder. Likeledes varsles fiskernes og fabrikkenes organisasjoner og vedkommende distrikt(ers) lensmenn.
- IV. Brisling som er stengt innen forbudets ikrafttreden kan optas forsåvidt optak ikke er forbudt etter §§ 2 og 10.
- V. Er forbudet ikke tidsbegrenset skal det opheves når undersøkelser (§ 34) viser at betingelsene for forbudet ikke lenger er til stede.

Kunngjørelse herom skjer på samme måte som under III nevnt med minst 48 timers varsel.

§ 10. Hvis der for angjeldende sesong er opprettet overenskomst mellom fiskernes og fabrikkenes organisasjoner og denne inneholder bestemmelse om brislingens størrelse og kvalitet utover hvad der er nevnt i § 2, kan Fiskeridirektøren forby optak av allerede stengt brisling som ikke fyller de krav overenskomsten stiller til vare der skal mottas av fabrikkene.

§ 11. Brisling som er fanget, men som efter bestemmelsene i disse forskrifter ikke kan tas op, skal straks slippes fri, forsåvidt optak i fredningstiden til agn, menneskeføde innenlands i fersk tilstand eller til utførsel ikke er tillatt efter nærmere regler fastsatt av Fiskeridirektøren.

Kapitel 2.

Hermetisk nedlegging.

§ 12.

- I. Hermetisk nedlegging av småsild er forbudt i tiden fra og med 1 februar til og med 30 april (se lov av 25 juni 1937 nr. 6 § 1).
- II. I den tid optak av brisling er forbudt er også hermetisk nedlegging av brisling er forbudt. Likeledes er det i denne tid forbudt å nedlegge hermetisk noen del av en sortert blandingsfangst, dersom den utsorterte del inneholder mere enn 40 % brisling.
- Dette forbud gjelder, selv om den oprinnelige blandingsfangst var av slikt innhold at den lovlig kunde tas op (se lov av 25 juni 1937 nr. 6 § 2).
- III. Småsild fra fremmed farvann må ikke brukes til hermetisk nedlegging (se lov av 25 juni 1937 nr. 6 § 3).
- For brisling gjelder samme forbud i årets 2 siste måneder.
- IV. Det er forbudt å nedlegge hermetisk småsild som måler mindre enn 10 cm og brisling mindre enn 9 cm total

lengde (selv om optak av fangsten har vært lovlig 13 mai. efter § 2).

§ 13. Det er forbudt å nedlegge brisling og/eller småsild hvis råstoffets kvalitet er skadet så den ikke egner sig til hermetisk nedlegging. Det samme gjelder råstoff som ikke er åtefri.

Kapitel 3.

Om undersøkelse av brislingfangster samt kontrollordning m. v.

§ 14. Alle fangster av brisling og av småsild som kan antas å inneholde brisling er underkastet de i dette kapitel fastsatte forskrifter.

Steng hvor fangsten tydelig er undermåls skal straks slippes fri.

Hvor der kan være tvil om fangstens lovlighet må der tas prøve, som foreskrevet i § 15.

Notbasen har ansvaret for at der ikke blir optatt ulovlig fangst.

Notbasens kontroll.

(Almindelige regler for prøvetaking.)

§ 15. Som prøve av fangstens lovlighet er en 5-liters stikkprøve, tatt samfengt av noten, tilstrekkelig. Til prøven brukes et kontrollert cylindrisk 5-liter mål, som således alltid må has for hånden. Målet skal være forsynt med et justert merke ved 3-liters grensen.

Der gjøres orkast på almindelig måte og av orkastet tas med småmasket hāv en stikkprøve på minst 20 liter. Prøven tas på slump og helt samfengt.

Prøven styrtes eller øses op i 5-litermålet til dette er fullt (strykmål). Forekommer der i blandingsfangst stor sild eller annen fisk som åpenbart skiller sig ut fra den øvrige fangst (over 13 cm), skal dog denne først være borttatt. Fangstens lovlighet avgjøres derefter som i §§ 16 og 17 bestemt.

§ 16. (Brisling.)

a. Brislingen sorteres efter skjønn og i tvisttilfelle med lengdemål, som alltid må has for hånden i:

1. brisling under 9 cm og
2. brisling av 9 cm total lengde og over.

De få sild som kan forekomme selv i «rene» brislingfangster blir under sorteringen å regne som brisling. De sild som måtte sees før målingen foretas, blir dog å fjerne.

- 13 mai. b. Efter sorteringen styrtes den større brisling (over 9 cm lengde) igjen op i det med justert målelinje for 3 liter forsynte 5-litermål. Hvis brislingen, liggende jevnt i målet, når til eller over mållinjen for 3 liter, er fangsten lovlig, hvis ikke er den ulovlig.

§ 17. (Blanding.)

- I. I den tid optak av brisling er forbudt, men hermetisk nedlegging av småsild tillatt, må målet være forsynt med et justert merke også ved 3,75-liter grensen.

Efter målingen (§ 15) sorteres prøven i sild og brisling. Den utsorterte sild styrtes i 5-liter målet. Hvis silden, liggende jevnt i målet, når til eller over målelinjen for 3,75 liter, betraktes fangsten som sild, hvis ikke betraktes fangsten som brisling.

- II. I den tid optak av brisling er tillatt, skal der av 20-liters prøven utsorteres så meget brisling at 5-liters målet blir fullt.

Denne prøve kontrolleres derefter efter reglene i § 16.

Om fabrikkens kontroll.

§ 18. Når en råstofflast (brisling eller blanding) kommer til bestemmelsesstedet, skal der av mottageren (hermetikkfabrikken, råstoffkompaniet) alltid uttas kontrollprøve av den. Hvis lasten inneholder partier råstoff fra flere optak, blir dette å melde ved ankomsten. Kontrollprøve blir da å ta for hvert enkelt parti, og partiene må derfor holdes fra hverandre under transporten. Hvis lovligheten av ett eller flere partier er tvilsomt, skal prøven tas før partiet losses.

For uttagningen av kontrollprøven benyttes et kontrollert cylinderformet 5-liter mål, som må være forsynt med justerte merker ved 3 liter, 2,75 liter og 3,75 liter.*)

*) Da alle prøver er stikkprøver og ikke med sikkerhet gir et absolutt sant bilde av fangsten, må der ved kontrollen være en margin for feil, innenfor hvilken ansvar ikke kan gjøres gjeldende. Denne margin er ved kontrollen av brisling og blandingsprøver satt til 5 %. I stedet for 60 % som blev fordret av måls brisling i brisling- og blandingsprøver ved noten kan man ved kontrollen godta varen når de tilsvarende målinger gir 55 %, hvorfor også målekaret som brukes ved kontrollen må ha en merkestrek ved 2,75 liter.

Da det er brislingens (sildens) størrelse ved låsen som må legges til grunn for minstemålsbestemmelsene og brislingen under dødsstivheten krymper inntil 2 mm, skal ved fabrikkene dette tas i betraktning ved målingen av stiv, fast fisk. Er fisken igjen blitt bløt, vil krympingen gå tilbake, så dette hensyn ikke behøver å tas.

§ 19. Fremgangsmåten ved kontrollen er den samme 13 mai. som foreskrevet i §§ 15, 16 og 17, dog således at i stedet for orkast brukes en 20-liter kasse. Ved partier over 200 skjepper skal der av hver fangst tas 1 prøve pr. 200 skjepper av lasten.

Råstoffet er lovlig når den utsorterte måls brisling liggende jevnt i målet når til eller over mållinjen for 2,75 liter.

§ 20. Alt råstoff som ved fremkomsten til fabrikk (lossestedet) viser sig ikke å være lovlig skal, uansett resultatet av prøven ved optakningen, straks styrtes.

Inneholder lasten flere fangster av forskjellig størrelse og kontrollprøver etter § 19 viser at råstoffet er ulovlig, skal hele lasten styrtes, medmindre den tilkalte kontrollør tillater en gjenværende del anvendt, efterat han ved gjentatte prøver har overbevist sig om at minst alt det ulovlige er fjernet.

Kontrolløren skal alltid tilkalles, når ulovlig fangst påtreffes, forat han kan påse at lasten straks blir styrtet og kan avgi innberetning om overtredelsen.

§ 21. Ved alle hermetikkfabrikker og råstoffkompanier som mottar brisling og/eller småsild som råstoff, skal i en særskilt protokoll føres fortegnelse over ethvert innkjøpt (ankommet) råstoffparti med angivelse av datum, leverandør (notbas), fangstdatum, resultat av kontrollprøven, kvantum, pris pr. skjeppa à 20 liter, fangststed og transporttid. Råstoffprotokollen skal på forlangende være tilgjengelig for den offentlige kontrollmyndighet.

Innførselene i protokollen skal gjøres umiddelbart efterat prøven er foretatt og før produksjonen begynner.

Viser senere prøver annet resultat, anføres også disse i protokollen. Ved ulovlige laster anføres når lasten er styrtet, og hvem som har påsett dette.

§ 22. Fabrikkene er ansvarlige for at kontroll blir foretatt overensstemmende med hvad der er foreskrevet i §§ 18—21.

Om det offentliges kontroll.

§ 23. Det offentliges kontroll med at bestemmelsene i nærværende forskrifter blir overholdt, utøves av Fiskeridirektøren ved saltsildvrakerne og/eller ved særskilt ansatte kontrollører (hjelpkontrollører) som for sitt hverv får politimyndighet, samt ved politiets og tollvesenets tjenestemenn (lov av 25 juni 1937 nr. 20 § 38 B 1 og lov av 25 juni 1937 nr. 6 § 5).

Kontroll på feltet som ikke kan skje i forbindelse med andre forretninger og som derfor medfører særskilt reise

13 mai. og/eller dietutgifter, utføres kun efter spesiell ordre fra Fiskeridirektøren.

Kontroll ved fabrikkene (råstoffkompaniene) skjer likeledes efter ordre fra Fiskeridirektøren som tildeler hver enkelt (hjelp)vraker eller antatt hjelpekontrollør sitt spesielle virkeområde.

I henhold hertil påligger det saltsildvrakerne og de antatte hjelpevrakere (hjelpekontrollører) å påse at de i disse forskrifter fastsatte bestemmelser nøie overholdes. Kontrollørene må derfor sette sig grundig inn i forskriftene og følge disse bestemmelser.

Det offentliges kontroll ved fabrikkene.

§ 24. Kontrollørenes hovedoppgave er å påse at fabrikkenes egen kontrollplikt overholdes.

Kontrollen med fredningsbestemmelsene ved råstoffets ankomst skjer derfor ved såvidt mulig hyppige besøk på fabrikken og/eller lossestedet uanmeldt og til forskjellige tider.

Ved kontroll under produksjonen påses at nedleggingsbestemmelsene (§§ 12 og 13) overholdes, spesielt at undermåls vare ikke blir nedlagt (se dog fotnote til § 18 om stiv fisk), og likeledes at utsortert brisling av blandingsfangster ikke blir nedlagt i den tid dette er forbudt (§ 12 II).

De offentlige kontrollører har under varetagelsen av sitt hverv uinnskrenket myndighet til å utøve kontroll i alle fabrikkenes lokaler, av råstoff av vare under produksjon og av ferdige varer og skal stadig sammenholde fabrikkens produksjons-journal med råstoffprotokollen. Kontroll av ferdig vare foretas i fabrikken i nærvær av disponent eller formann.

§ 25. Påtreffes ulovlig optatt fangst, skal kontrolløren straks sørge for at den blir styrtet på sjøen, således at enhver annen anvendelse (f. eks. til annen fabrikk eller anvendelse til dyrefôr eller gjødsel) blir forhindret. Omkostningene ved styrtningen bæres av innehaveren. Nekter denne å etterkomme påbud om styrtning, kan kontrolløren besørge styrtningen utført for innehaverens regning.

Består lasten av flere fangster, hvorav en del er ulovlig og disse ikke er tilstrekkelig adskilt, må han sørge for at alt det ulovlige blir styrtet, men han skal så langt han selv finner det forsvarlig, medvirke til at det som er utvilsomt lovlig kan bli anvendt (jfr. § 20).

Avgjørelsen om hvad der skal styrtes tilligger kontrolløren, dog skal distriktets politimyndighet (lensmann) eller andre troverdige vidner såvidt mulig tilkalles for bevisets skyld. Likeledes skal såvidt mulig nærmeste overord-

nede straks underrettes telefonisk eller telegrafisk for inn- 13 mai.
hentelse av nærmere instruksjoner.

§ 26. Kontrolløren skal videre påse at den i § 21 påbudte protokoll over fabrikkens egen kontroll blir regelmessig og ordentlig ført, og at det siden kontrollørens siste besøk nottatte råstoff i henhold til protokollen har vært lovlig. Kontrolløren skal om han finner det hensiktsmessig for kontrollen forlange sig forelagt fiskesedlene.

Er resultatet av den prøve kontrolløren tar under lossingen (produksjonen) at lasten er ulovlig, mens protokollen viser at fabrikkens prøve før losningens påbegynnelse har gitt som resultat lovlig vare, må han såvidt mulig foreta en undersøkelse av det lossede (produserte) parti for å få bragt på det rene hvor feilen ligger.

§ 27.

I. Hvis overtredelser av lovens eller disse forskrifters bestemmelser eller unøiaktigheter eller feil ved protokollen opdages, skal alle detaljer som kan ha betydning for beviset noteres og såvidt mulig bekreftes av vidner. Likeledes noteres av hvilken leverandør fangsten er levert. Kontrolløren skal også såvidt mulig tilkalle distriktets politimyndighet (lensmann) eller andre troverdige vidner av hensyn til beviset. Saken innberettes gjennom nærmeste overordnede til Fiskeridirektøren som avgjør om den skal anmeldes til påtalemyndigheten.

Der må ikke nøles med å innberette såvel overtredelser som eventuelle tilfelle, hvor fabrikkene måtte vise unøiaktighet, likegyldighet eller vrangvilje overfor kontrolløren eller bestemmelser i lov og reglement.

II. Kontrolløren noterer i protokollen datum og klokkeslett for sine besøk og resultatet av sine kontrollprøver, og innfører likeledes i sin dagbok en kort notis over hvad han har forefunnet ved hvert besøk. Dagboken innsendes hver måned til nærmeste overordnede, som derav kontrollerer at kontrollen blir forsvarlig utført.

Det offentliges kontroll på feltet.

§ 28. Reisende kontroll skjer efter ordre fra Fiskeridirektøren (§ 23).

I. Før fiskets begynnelse (3 døgn før fredningstidens op-hør) skal kontrolleres at ingen brisling står i steng.

II. Ved fiskets begynnelse skal påsees at ingen not blir sluppet i sjøen før det tillatte klokkeslett.

Bestemmelsene i I og II gjelder også når fiske blir tillatt på et «stengt» område (§ 9).

13 mai. III. Under fisket skal kontrolleres at brisling i steng ikke er undermåls (§ 2) og ikke rammes av eventuelle bestemmelser i henhold til § 10 (om kvaliteten).

§ 29. Påtreffes overtredelser av § 28 skal det påsees at fangsten straks blir sluppet fri (Lov av 25 juni 1937 nr. 20 § 38 B 2), (se dog Fiskeridirektørens særbestemmelser i henhold til § 11), og omkast innen et område av 500 m fra det sted stenget stod er da forbudt før der er gått 24 timer efter utslippingen.

§ 30. Hvis eieren av ulovlig fangst nekter å etterkomme påbud om å slippe fangsten fri, eller ikke påtreffes ved noten, kan kontrolløren — hvis han finner det påkrevd for kontrollens skyld — besørge noten løftet. Herunder skal såvidt mulig iakttas at redskapene ikke påføres skade. Videre skal såvidt mulig nærmeste politimyndighet (lensmann) eller andre troverdige vidner tilkalles for bevisets skyld.

Om kontroll ved prøvefiske i fredningstiden og på fredede områder.

§ 31. På anmodning av fiskernes og fabrikkenes organisasjoner kan Fiskeridirektøren tillate prøvefiske i fredningstiden langs hele kysten eller i enkelte distrikter.

Dette gjelder såvel i den ordinære som i eventuelt forlenget fredningstid.

Prøvefiske kan kun drives av notlag som blir godkjent av Fiskeridirektøren.

Fanget brisling skal ikke settes i steng, men slippes fri så snart de fornødne prøver er tatt.

Omkostningene ved prøvefisket bæres av organisasjonene. Partene plikter daglig å holde Fiskeridirektøren underrettet om resultatet av samtlige prøver. Når Fiskeridirektøren finner det nødvendig kan han også igangsette prøvefiske uten organisasjonenes medvirkning.

§ 32. Kontrollen ved prøvefisket kan skje ved organisasjonenes tillitsmenn når disse er godkjent av Fiskeridirektøren samt ved offentlige kontrollører som skal ha rett til å medfølge de prøvefiskende notlag.

Kontrollørene skal påse at bestemmelsene i § 31 blir overholdt og at alle prøver blir tatt på forsvarlig og foreskrevet måte.

§ 33. Finner organisasjonenes tillitsmenn at de i overenskomsten mellem partene fastsatte betingelser for en endring i den fastsatte fredningstid er til stede, skal begrundet anmodning herom sendes Fiskeridirektøren.

På grunnlag herav og av de offentlige kontrollørers inn-

beretninger, treffer Fiskeridirektøren bestemmelse i henhold 13 mai. til §§ 5 og 6.

§ 34. Hvis Fiskeridirektøren har forbudt fangst på et bestemt avgrenset område (§ 9), kan prøvafiske foretas efter reglene i §§ 31 og 32.

Fiskeridirektørens avgjørelse treffes da etter § 9.

Kapitel 4.

Straff og inndragning.

§ 35. Overtredelse av disse forskrifter straffes med bøter.

Fiskevarer som er behandlet i strid med disse forskrifter, eller varens verdi, kan i henhold til lov nr. 6 av 25 juni 1937 § 6 ved dom inndras til fordel for statskassen.

Ikrafttreden m. v.

§ 36. Disse forskrifter trer i kraft straks.

Samtidig opheves det av Handelsdepartementet 25 mai 1936 fastsatte reglement for fredning av brisling og småsild m. v. for de bestemmelsers vedkommende som angår fredning av brisling og hermetisk nedlegging av brisling og sild.

Skriv frå Socialdepartementet.

13 mai.

Etter fullmakt gjeve ved kongeleg resolusjon frå 25 april 1924 stadfester departementet hermed i samhøve med lov nr. 5 frå 25 juli 1913 med nokre redaksjonelle brigde vedtaket åt Alvundeid heradstyre, Møre og Romsdal fylke, i møte 19 april 1938 om ny vedtekt om stengjings-tid for utsalsstader. Vedtekta gjeld inntil vidare, å rekna frå og med 13 juni 1938. Den eldre vedtekta fell burt frå same dagen.

Vedtekta lyder so:

§ 1.

A. Utsalsstader for varor skal på kvardagar med dei nedan-nemnde undantak vera stengde frå kl. 19 til kl. 8.

Påskeaftan, pinseaftan, jolaftan og nyårsaftan vert stengd kl. 17 og 1 mai og 17 mai kl. 12. I månadene juli og august kan haldast ope til kl. 20.

B. Sun- og helgedagar haldast heilt stengt.

§ 2. I stengjetida må kundar ikkje sleppast inn. Det er likevel høve til etter stengjetid å ekspedera kundar som er innkomne fyre stengjetid.

§ 3. Brot på desse vedtekter vert straffa etter lova. Jfr. § 339, 2 i straffelova.

13 mai. **Skrivelse fra Socialdepartementet.**

I medhold av kongelig resolusjon av 25 april 1924 bestemmer departementet herved i henhold til lov av 25 juni 1935 § 15, at den som i Verran herred, Nord-Trøndelag fylke, gjør sig en næring av å drive herberge, derunder gjestgiveri, pensjonatvirksomhet og annen utleie av enkeltrum, eller bevertning med mat og drikke, fra 1 juli 1938 å regne skal ha bevilling.

Utgiver: Byråchef C. Lampe.

Grøndahl & Søn boktrykkeri. Oslo